

HAGSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam Subotica, szerda 1922. május 17. 135. szám

Hogyelemik minden reggel, ünnepek után és hétéfőn délelőn
TELEFON SZÁM: Kisdobóhivatal 8-58, szerkesztőség 5-10
Előfizetési ár: negyedévre 90.— dinár
SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utlica 4 szám alatt
Kisdobóhivatal: Kralja Alexandra-utlica 1 (Leibach-palota)

Budapestre

A Keletről megjelent *Keleti Újság*, az erdélyi magyarságnak és a haladott gondolkodásnak ez a kitűnő reprezentánsa, melynek magyarságát és európaiaságát a Paál Árpádok, Déza Endrők és Zágoni Istvánok hitte, tudása és bátorsága adja meg; — küldi Budapest felé ezt a folyóiratot. Közönlék minden változtatás nélkül ezt a vezércikket, mert az ő elpanaszolt sérelmüktől, sérelmüknélkül is, sérelme az egész elszakadt magyarságnak.

Ezt a vezércikket Budapestre címeztük. Nyíltan és őszintén kell megírni, mert olyan veszélyt forogtatnak onnan az erdélyi s általában az utóállamokbeli magyar sájtára, amilyent nem várhatunk egyetlen magyarországi kormányzattól sem, amely a más államokba szakadt magyarság sorsán nem akar gondolkodni. Ha vannak ott olyan hatalmat gyakorló kormányközögek, akik nem tudnak, hogy mit jelent itt a magunk életében és életfontosságában a sajtó, a nyomtatott betű, szökhöz kellene e sorokat eljuttatni, mert azokat szerelnők gondolkodásba ejteni. Az új határok kétféle vádját utainkai, de a trianoni szerződés bármilyen súlyos terheket szakasztott a megcsonkított Magyarországra, azt az egyet nem tette semilyen budapesti kormányköltelességévé, hogy a magyar nemzetnek ideszakadt és küzdelmes életre rendelt kisebbség felével szemben ellenségesen viselkedjék. És a rosszhiszeműség vádját nem akarjuk emelni a mostani budapesti kormánnyal szemben sem. De ideje, hogy egyszer kijezojodjanak és észrevegyék azt a szikládókörbítést, amely nem akar túlnézni azokon az összeszorított határokon, amelyekben innen bennünket Budapesttől megmondolatlanul, vigyasztalanul sebeznek akkor, amikor belső szenvedélyes pártiarcaik kiemeltek eszközökkel elvakultan hadakoznak.

Bethlen István magyar miniszterelnök valamit látott és valamit tanult Génában, amit eddig, ugyáltszik, nem tudott. Ezt a tanulságát szietett is kifejezésre juttatni hazatérte után s debreceni beszédeben ezekkel a szavakkal hozta nyi vanosságra: „harmóniában kell élni az európai irányzatokkal, mert a magyar nemzet nem lehet elszakított sziget, hanem a nagy népcsaládnak egyik tagja”. Ez a harmónia hiányzott eddig, most Bethlen István is észrevette, de az ellentéteit szomorúan látunk mi, akik mostani államunk keretében attól a kétségbevonhatatlan irányzattól várjuk k-sebbségi és nemzeti jogaink érvényesítését, amelyen az európai politikai fejlődésnek haladnia kell.

Most kezdi belátni a magyar kormány elnöke is, hogy képtelenség megtagadni a liberálizmust, hogy kimondhatatlan bűn kerékköböket erőszakolni a demokratikus fejlődés elé, amikor az emberiség ezen az uton halad. És ha e belátást nyilván hirdeti már, akkor a tényekben, a cselekedetekben következetesnek kell lennie. És akkor el kell törölnie azokat a terrorisztikus intézkedéseket, amelyek a magyar sajtó szabadságát nyögözik le. Odaát egy pártnak, egy kurzusnak az uralmát akarják meghosszabbítani ezekkel az anakronisztikus intézkedésekkel, amelyek azonban kinnának ide s itt egy küzdelmes sorsában verejtékező magyarságot fojtogatnak.

A sajtó korlátozásának új jármát találta ki Budapesten a mai magyar miniszterelnökség. A vidéki, külföldi és főképpen az utóállamokbeli hírlapok budapesti megbízottaitól máfol-holnapra elvették a működési lehetőséget. Régi bíróbált újságíróknak a kezéből a pártihatalmi bosszu kiiltötte a kenyeret és nem törődött azzal, hogy az így kielégítelt bosszuvágy elvágja a sajtóösszeköttetést Budapest és Erdély, a magyar főváros és Szlovákia, vagy a Bunság és a Vajdaság között. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy azért történt az egész, mert az egyik ilyen régi újságró ellenzéki programmal, a saját meggyöződése szerint képviselőjelöltséget vállalt a kormány jelöltével szemben. Gömbös Gyula is kormányoz ma Magyarországon s volt rá gondja, hogy megtorló kezének munkáját a tudósításokkal foglalkozó újságírók valamennyien érezték és hogy mi, a tavóli, más világban élő magyarság is megérezte. Mert éreztük már egész két hét óta. Várni lehetett, hogy a hírtelen elhamarkodott intézkedés után gyorsan észreternek A hetek telnek és az észretérsőli semmi hír nem jön, mert nem is indul.

Budapest a Keletet a Nyugattal összekötő kulturvonal egyik kiemelkedő pontján fekszik. A háboru előtt sem lehetett kikerülni s a nyugati élet hírszolgálati is onnan közvetítődött le nemcsak mihozánk, hanem az akkori Bukaresztbe is, más-hová is. Most Gömbösök kikapcsolják a kulturvonalból a hírszolgálatnak budapesti gőcpontját, az itteni érdeklődés elől elzárják az egész magyarországi életet s az utóállamok magyar sajtótja a hírszolgálat bécst és pragai forrásaihoz utalják. Mert azt talán mégsem gondolja a magyar miniszterelnök sajtófonksége, hogy katonai iróddal pótolni tudják a tudósítók szerkesztőségének munkáját?

Sok mondanivalónk lehetne arról

is, hogy a budapesti bombarobbnás és az otani választások eseményei mennyire belénkfojtják a mi választási sérelmünk nagy panaszait. Ha a mi vívódsainkat is figyelembe vennék, de másképen töréenne ott minden. De hogy mennyire nem lát az a kormány ide, azt semmisen bizonyíthatja jobban, mint amit a sajtószolgálat kikapcsolásával elkövettek. Bethlen azt is mondta ebben a beszédeében a harmóniáról, hogy nem lehet fehér kamánival és piros frakkban, vagy vitézkötesen jelenni meg a nemzetközi társaságban, ha ott az nem divat. Ha mondta, akkor dobálja is le arról a kormánnyról a fehér kamánikat s piros frakkokat és kezdjen olyan kurzust, amellyel mi is lépést tarthatunk. Dobálja el azokat a jogtalan jognyirbálási elvakultságokat, amelyekkel bennünket, elszakadt magyarokat sebeznek. Mert mi ugy sem befolyásoljuk azt az ő pártiharcukat, nálunk nélkül is be fog következni a kurzusváltozás. És ha sokáig nem következik be, akkor se ártanak nekünk, ha használni nem tudnak.

A horvát blokk követeli a nemzetiségi jogok megadását

— A horvát blokk képviselőinek zágrebi gyűlése —

A horvát blokk képviselői tagjai vasárnap ülést tartottak Zágrebban, amelyen az aktuális politikai kérdésekkel szemben foglaltak állást. Az ülésen negyvennégy képviselő vett részt, huszonketten kimentettek távolmaradásukat. Megjelentek az ülésen többek között Rádics István, Drinkovics Máté, Kosutics Mirko dr. is.

Rádics István elnökölt az ülésen és ismertetette a belpolitikai és külpolitikai helyzetet. A szónokok beszéde után az elnök megállapította, hogy a blokk teljesen egyéges minden kérdésben,

még a részletkérdésben is megegyezők voltak a vélemények.

Ezután az elnökség három határozati javaslatot terjesztett elő, a melyeket rögtön vita alá is bocsátottak. A vita befejezése után a határozati javaslatokat egyhangulag elfogadták.

Az első határozati javaslat Csicserinnek és Kumanudinak jegyzék-váltására vonatkozik.

A horvát blokk ebben a határozatában azt mondja, hogy

Kumanudinak az a válaszára, a melyben Csicserinnek a horvát kérdésben elfoglalt álláspontjával vitatkozott, misztifikáció és egyrészt Oroszország, másrészt egész Európa megfélemlítésére szolgál.

A blokk felhívja Csicserin figyelmét a világsajtóban ismertetett memorandumára, amely a való helyzetnek hű képet adja.

A második rezolúció az SHS állam területén élő

nemzeti kisebbségekkel foglalkozik.

Ez a határozat így szól:

A horvát blokk időszzerűen tartja, hogy az ország területén élő nemzeti kisebbségek ügyével foglalkozzék. Köteltségének tartja, hogy a beogradi kormányval szemben annak a véleménye-

nyének adjon kifejezést, hogy az ország határain belül élő nemzeti kisebbségeknek meg kell adni minden nemzeti és kulturális szabadságot. Meg kell adni a nemzeti és kulturális szabadságot a törvényben és a gyakorlatban: az arnautáknak, akik a ma élő népek közül a Balkánban legrégebb lakói, a magyaroknak, akik ezer esztendeje laknak a Duna—Tisza mentén, a inohamedán törököknek és a németeknek, akik több száz éve laknak ezen a földön.

Ott, ahol a nemzeti kisebbségek többségben vannak, teljes helyi önkormányzat jár nekik.

A harmadik határozat az ország területi beosztásáról szól.

— Négy diktátor, Pasic, Trifkovic, Prčićevics és Marinkovic, minden törvényes alap nélkül elrendelte az ország új területi beosztását. Egyetlen szerb párt, egyetlen szerb politikus nem szölet föl ez ellen.

Amíg a szerbek törni fogják ezt az eljárást, addig a horvát blokk nemcsak hogy nem tárgyal, de szóba sem áll egyetlen szerb politikussal sem.

Ez a blokk három javaslata. A magyarságot elsősorban és főleg a második javaslat érdekli, amely a nemzeti kisebbségek ügyével foglalkozik. Bár közellevő az a főtéves, hogy a blokk álláspontjának inkább taktikai, mint elvi okai vannak, nem lehet tudomásul nem venni a bátor szavakat, amelyek a magyarság kívánságainak is hangot adnak. A horvát blokk álláspontjának a magyarság számára főleg a tanulsága értékes. Kiderül ebből, hogy a horvát blokk, a tárgyi objektivitás távlatából milyennek látja a beogradi kormány nemzetiségi

politikáját. Mert a blokk állásfoglalásánál ebben a kérdésben, mint általában a többi kérdésekben is, nem utolsó sorban szerepel az a szempont, hogy a beogradi véleményvel ellentétes vélemény hangozzék el.

A korvát blokk közjogi programjából önként következik ugyan a nemzetiségi önkormányzati jog, de viszont jól emlékeznünk gyérszét arra a különbségre, amely például a Korosec-párt nemzetiségi politikai elmélete és gyakorlati politikája között fennállott akkor, amikor Korosec-kormányon voltak, másrészt arra, hogy milyen messze az ut minden jogszáviai politikai párt programja és a program megvalósítása között. Hogy a horvát bloknál is így lenne, azt állítani nem merjük, de újlag rá kell mutatni arra, hogy a rezolúció létrejöttét főleg taktikai okokkal kell megmagyarázni.

A suboticaipartelepek és az áramszolgáltatás

Kártérítési perek a villanytelep ellen

A suboticai villanytelepnél hétfőn délután defektus támadt, aminek következtében a gyár nem tudott éjszaka motoráramot szolgáltatni. E miatt mindazok az ipartelepek és műhelyek, melyek éjszaka is üzemben vannak, nem voltak képesek munkájukat folytatni. A suboticai kenyérgyárban a tészta megsavanyodott, — a Bácsmegyei Napló is csak kilenc óraorakerülettel meg, mert a villannyal hajlott rotációs gép nem működhetett.

Az utóbbi időkben már ismételt előfordult, hogy a nappal bekövetkezett defektusokat csak másnap reggel hozták helyre és így éjszakra motoráram nélkül hagyták a várost. A tegnapi esetnél délután hozzáfogtak a hiba kijavításához, mivel azonban ezt esti hét órára nem tudták a szerelők befejezni, a munkát abbahagyták és csak reggel hét óraorakerülettel, annak dacára, hogy a javítást fél óra alatt be lehetett volna fejezni.

A villanytelep vezetősége ez alkalommal ugyanis meg akarta takarítani az éjszakai különóra-díjazást, amit a szerelőknek a hét óra utáni munkáért kellett volna fizetni; a javítást tehát reggelre halasztották. Maga a hiba oly kisszababú volt, hogy reggel 8 órára egy óraj munka után már ismét megindult az áramszolgáltatás.

Ez eset kapcsán meg kell említeni azt is, hogy a villanytelepen nincs éjszakai inspekciós szerelő, aki az esetleg előforduló zavarokat idejében elhárítsa. Így abban az esetben, ha az áramszolgáltatásban fennakadás történik, a javítással meg kell várni a reggelt, míg a szerelők munkába állnak.

Subotica város éjszakai világítása tehát tisztán a gépek és a vezetékek zavartalan működésétől függ.

Mindazok a vállalatok, melyek a hétfő éjszakai áramzavar miatt kárt szenvedtek, kártérítési pert fognak indítani a villanytelep ellen, amely elmulasztotta a rendes gondosságot és egyórái különmunka megtakarítása végett az éjszakai üzemek munkáját lehetetlenül tette.

Jurhatetlen a villanytelep vezetőségének ez az indolens eljárása, amivel megtagad minden közösséget a neki

bőséges jövedelmet biztosító fogyasztók érdekeivel. Egyfelől, uri passziózással pazarolják — a fogyasztók terhére! — az áramot, másfelől kicsinyen spórolási mániából súlyos kárt okoz-

A zagrebi községtanács nem vesz részt a király esküvőjén

— A horvát blokk állásfoglalása —

Az országnak a király esküvőjére való készülődése közepette, diszharmonikus hangok hallatszanak Zagreb felől. Ugy látszik, hogy a horvát blokk, amint Péter király halálát, úgy Sándor király esküvőjét is fel akarja használni, arra, hogy belőle politikai tőkét kovácsoljon.

A zagrebi községtanács, melyben a horvát blokknak túlnyomó többsége van, elhatározta, hogy Zagreb városa nem képviselteti magát az esküvőn.

Ennek a határozatnak előreláthatólag komoly következményei lesznek, nincs kizárva, hogy a kormány felüggesztül a város autonómiáját és élére kormánybiztos állít.

Uj választások kiírása nem sokat változtatna a helyzeten, mert amint-hogy a temetési affér után felszólított tanács az új választásokon megerősödve jött be, úgy most sincs semmi kilitás arra, hogy a centralista és monarchista pártok többséget kapnának.

Zagrebban élénk feltűnést keltett, hogy a községtanácsnak az állásfoglalását helyeselték többek között a Slobodna Tribuna, Politico dr. lapja

Egy örült anya gyilkossága

Megölte nyolcesztendő fiát — „Antikrisztust hoztam a világra“

Rémes gyilkosságot követett el hétfőről keddre virradó éjszakan Kuluncsics Istvánné negyven éves suboticai asszony, aki elmezavarában megölte nyolcéves fiát.

A gyilkosságról a következő részletes tudósításunk számol be:

„Apjuk, megöltem a gyereket.“

Kuluncsics István jómódu gazda a Zlatariceva-u. 20. szám alatt lakik. Felesége Vojnicis Tunics Luca negyvenesztendős asszony régebben orvosi kezelés alatt áll. Legutóbb idegbajjal szanatóriumban volt, ahonnan lízenhétnapit kezelés után kivették. Amint Kuluncsicsné hazakerült, ujult erővel tört ki rajta betegsége. Vallásos rajongásba esett. Vallásos iratok, a bibliát olvasta és zsolnárokat énekel. Környezete előtt állandóan azt hangoztatta, hogy ő szülte meg az Antikrisztust. Husz esztendője, hogy háborúság dal a világon, amit gyermeke okoz és ha nem pusztul el, mindent tönkre tesz. Ekkor a nyolcéves kisfiát elszakították az anyjától, akit egy héttel ezelőtt ismét visszahoztak anyja kívánságára. A viszontlátás pillanatai ugylátszik elfelejtették a beteg anyával fix ideáját, mert a visszatérés pillanatától valósággal becézte a kisfiút és a viselkedésében semmi feltűnőt nem lehetett észrevenni.

Hétfőn este, mint rendszeren, nyugovóra tért a család. Lefekvés előtt cigarettát, csokoláta a kis fiút, levelezte és lefekette. Félgyökor Kuluncsics István felébredt és kiment az udvarra. Ez alatt az idő alatt haj-

nak a magán- és a közérdeknek. Ille- nek, hogy a villanytelep vezetőség- nek a fogyasztók érdekeivel való tö- rődése ne álljon fordított arányban az egységáruk alakulásával.

is, amelyet eddig anti-blokkistának tartottak.

Beavatott körökből eredő hírek szerint Radics István kívánsága volt, hogy a blokk ilyképen demonstráljon az esküvő alkalmával. A hírek szerint Radics ultimátumszerű feltételeket állított a blokk vezetősége elé, amely szerint ő és párja kilépnék a blokkból akkor, ha Zagreb városa képviselteti magát az esküvőn, vagy ha Zagrebben bármilyen ünnepséget vagy óvadót rendeznek az esküvő napján.

A beogradi „Tribuna“ szerint más meglepetések is várhatók az esküvővel kapcsolatban Zagreb felől. A fenti lap tudni véli, hogy az esküvő napján Zagrebben proklamálni fogják Horvátországnak Szerbiától való elszakadását. Hogy ezek a hírek mennyiben felelnek meg a valóságnak, azt nem lehet ellenőrizni, annyi azonban bizonyos, hogy Radicséknak már most sikerült az esküvő zavartalan hangulatát elrontani.

Kormánykörökből származó hírek azt mondják, hogy a kormány el van határozva, hogy Radicsék bármely törvényellenes megmozdulását a leg- erélyesebb eszközökkel el fogja fojtani.

ahol kihallgatták. Kihallgatása alkal- mával zavart, kusza feleleteket adott, Arra hivatkozott, hogy fiában ördög lakozott és azt iizte ki belőle.

Má délután két óraoraker a kórház kocsiján Kuluncsicsné átszállították a kórházba, ahol megfigyelés alá veszik. A szerencsétlen asszonyt két mentő vezette le a második emeleten levő fogdából.

Az arca olajbarna, a haja lecsung csapzott vakarcsokban, A kéze reflexszerűen jár, öntudatlan gesztusokkal kísér az agy ziláltságának kusza mondatait.

— Nagyon szerettem őt is, meg Krisztus urunkat is. Ó volt az Antikrisztus, Nyolc éve háboruskodom. Most már legalább nyugtom van. Az Úr megbocsát. Krisztus győzött. Szag- gatottak, zavarosak a mondatok. Ösz- szefüggéstelenségükből folyton a rö- geszme ezerszer elmondott jelszava, bontakozik ki.

— Én szültem az Antikrisztust.

Lent az udvaron egy pillanatra megáll, az örültek vadással egy szemétt békés kék májusi égre veti, talán abban a szemrebbenésben vilá- gosság siklott az agyába, csak annyit mond.

— Uram bocsás meg.

De a másik pillanat már a zavar- ottóság hörgő hangját, szemének nyugtalan égését és újra csak a rö- geszme hozza:

— Én szültem az Antikrisztust.

Kint az utcán egy fekete kocsi áll, amelybe megadó nyugodtsággal száll fel.

Ahol a gyilkosság történt.

Délelőtti csönd mindenütt. A Zlatariceva-utca házaiból kiserit szemű asszonyok néznek ki. Mindenki tudja, hogy mi történt. A huszas száraz előtt a mentő kocsi áll.

— Most viszik, — mondja az egyik szomszédasszony.

Bent az udvarban oltott orgona- virágok fűrdnek a forró napsugárban. Háta a kis épület előtt ünneplő ruhájú asszonyok állnak, akik között egy magas, tört arcu ember járkal, a kezét tördeli. Bent a konyhában rendőr áll. A hálószobában három ágy, az egyikben széles fekete vérfolt éktelenkedik. Az ágy előtt három- négy még fel nem száradt vértósa. Kuluncsics István nyolcesztendő kis halott kinyujtva fekszik. A nyakár- jobbról-balról két vágás fut körül. A mentők hordágyat hoznak, ráteszik a hullát.

Az udvarban egy öreg asszony szivetűpő zokogásba tör ki, a nagy- anyja Kuluncsics Istvánnak.

Szanatórium és vizgyógyintézet

Dr. Heiszler

Subotica. Telefon 406.

a Vajdaság legmodernebb sanatóriuma

sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti- bel- és idegbetegek részére.

Kiket büntettek meg a devizarendeletek áthágásáért

Május elsejétől május tizedikéig terjedő időközben a pénzügyminiszterium a következő büntéseket róta ki a különböző valuta és devizarendeletek áthágása miatt:

- 1. *Pancsevoi Hitelbank*, 20,000 dinár pénzbüntetés ezüst pénzzel való kereskedés miatt.
- 2. *Glück Gyula Zagreb*, 20,000 dinár pénzbüntetés aranypénzzel való kereskedés miatt.
- 3. *Általános Közgazdasági Bank Veliki Becekerék*, 20,000 dinár pénzbüntetés ezüst pénzzel való kereskedés miatt.
- 4. *„Sever” Bank Zagreb*, 20,000 dinár pénzbüntetés a bejelentési kötelezettség be nem tartása miatt.
- 5. *Szeradarusity Márkó kávéz Novisad*, 10,000 dinár pénzbüntetés, mert ezüst pénzzel kereskedett.
- 6. *Arsetity Koszta pénzváltó Zagreb*, 10,000 dinár pénzbüntetés ezüst pénzzel való kereskedés miatt.
- 7. *Jugoszláv Kereskedelmi Bank Beograd*, 100,000 dinár pénzbüntetés, mert nem adta be idejekorán a Nemzeti Bankhoz a devizarendelet által előírt egyharmadot.

A pénzügyminiszteriumban nagy súlyt helyeznek arra, hogy a deviza és valutarendeletek pontosan végrehajtsák. Szigorú utasítás ment ki az egyes pénzügyvizsgálóságokhoz, hogy a valuta és devizakereskedelmét a legszigorúbban ellenőrizzék.

Titokzatos betörés a Markó-utcai fogház épületébe

Budapestről írják: Hétfőn este tíz órakor a büntetőtörvényszék Markó-utcai portását figyelmeztette egy kisleány, hogy az épület Sólyom-utcai oldalán egy magasföldszinti ablakból kőtel lóg le az utcára. A portás azonnal értesítette a fogházgondnokot, aki először arra gondolni, hogy a fogházból valamelyik rab szökött meg, lecsukatta az összes kapukat, alarmiroztatta az egész készletet, az épületet fegyveres börtönőrökkel körülvette, ezután névsort olvastatott a foglyok között. A névsorolvasásnál kiderült, hogy a foglyok közül senki sem hiányzik, a fogházgondnok tehát végigjártatta a börtönőrökkel az egész épületet.

A harmadik emelet 40. számú szobájának ajtaját a börtönőrök feltörve találták.

A 40. számú szoba a bünjelraktár, ahol gyakran igen értékes dolgok vannak. Azonnal átkutatták a bünjelraktárt, ott azonban semmi egyebet nem találtak, mint az egyik asztalon egy kotelcsomagot. Azonnal megállapították, hogy az ablakból kilógó kőtel ennek a kotelcsomagnak része, amelyet csak nemrégiben vágthattak le.

Azonnal értesítették a főkapitány-ságot, ahonnan detektívek és rendőrök érkeztek, akik a börtönőrök vezetése alatt az egész épületet, a padlástól egészen a pinceig átkutatták.

Hogy a bünjelraktárból mit vittek el, azt még megállapítani nem lehetett. A kutatás nem járt eredményre, noha a késő éjszakai órákig tartott és minden helyiséget tüzetesen átkutattak.

A nagaszföldszint 7. számú kezeftőirodának ablakából lógott ki a kőtel és pedig oly módon, hogy az ablakhoz toltak egy asztalt, a kőte-

let odahurkolták és a másik fele lógott ki az utcára. Az ablakpárkányon a detektívek határozott lábnyomot találtak, amelyből arra a következtetésre jutottak, hogy a betörő a törvényszék épületét már elhagyta.

A portás a detektíveknek elmondta, hogy körülbelül kilenc óra tájban Brassován főügyész, aki az épület-

Az ellenzik a miniszteri felelősségről

— Dolgozik a parlament —

Keddén újra ülésezett a parlament. Csupán formális ülést tartott ugyan, de a levegőben viharos ülések előszel érződik. A törvényhozó bizottság a miniszteri felelősségről szóló javaslatot tárgyalta.

A parlament ülése

A szkupstiná ülést Ribar elnök délután öt órakor nyitotta meg. A formások elintézése után a földmivelségi, hadügyi és pénzügyminiszter kisebb kérdésekre válaszoltak. Ezután a napirendre tértek át, amelynek tárgysorozata a holnapi ülés napirendjének megállapítása volt. Az elnöki előterjesztés szerint a holnapi ülés programjával részben a törvényhozó bizottság tárgyalása alatt levő törvénytervezetek bizottsági felülvizsgálását, részben pedig a Lázics Vojas és társainak az egyes törvényjavaslatokat felülvizsgáló kilenc tagú bizottság megválasztását tűzték ki. A legközelebbi ülés szerdán délután lesz.

Beograd. A törvényelőkészítő bizottság kedden délelőtt a miniszteri felelősségről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. *Mogovcevic* előadó felolvasta az albizottság jelentését, ezután *Simirak* klerikálpárti képviselő a törvényjavaslat ellen beszélt, mivel szerinte a törvény nem biztosítja a felelősségrevonás lehetőségét. Szerinte a kölcsöntörvények is bizonyítják a miniszterek felelőtlenségét. *Lázics* földmivelségi szintén a javaslat ellen van. Azt mondja, hogy a javaslatot inkább a miniszteri felelőtlenségről

ből távozzát, figyelmeztette őt arra, hogy a magasföldszint Kohary-utcai oldalán a folyosó összes villanylámpái el vannak oltyva. Ezt valószínűleg a tettes oltotta el. Egyébként is a nyomokból megállapítható, hogy a tettes a helyszíni vizsgonyokkal teljesen tisztában volt és a nyomozás rögtön ebbe az irányba terelődött.

szóló törvénynek lehetne mondani.

Míg a régi szerb szkupstinában elég volt husz képviselő aláírása a miniszter vád alá helyezésére, addig a mostani javaslat szerint ötven képviselő hozzájárulása szükséges a vádindítvány tárgyalásához. *Trifkovic* törvényelőkészítő-miniszter válaszol a felszólalásokra. Ami a kölcsön felvételét illeti — mondja a miniszter —, azt nem a kormány, hanem a képviselőház határozta el. Nagyon jól tudja, hogy miért szeretnének az ellenzéki képviselők egy-egy minisztert a vádoltak padján látni, azonban nem szabad, hogy elég legyen néhány képviselő vádaskodása ahhoz, hogy egy minisztert vád alá helyezzenek.

Utána újra *Simirak*, majd *Hohnjec* beszélt és kijelentették, hogy a javaslat ellen fognak szavazni. *Kriszidin* szociáldemokrata szintén a javaslat ellen szólal fel és azt kérdi, hogy ki fog felelni azért, ha a miniszterek káros nemzetközi szerződéseket kötnek, ha csupán a király és a képviselők kétharmad többsége vonhatja csak őket felelősségre. *Jovanovic* Ljuba radikálpárti képviselő kijelenti, hogy lehetetlen, hogy egy miniszter a szkupstinával és a királlyal szemben felelőtlenül működhessek. A törvényjavaslathoz hozzájárul. Ezután még *Gyonovics* köztársasági és *Moszkovjevic* földmivelségi képviselők szólaltak fel a javaslat ellen. A szavazás alkalmával a javaslatot 13 szavazattal 7 ellenében elfogadják. A részletes tárgyalás szerdán kezdődik.

Szombaton fejezik be a génauai konferenciát

Az Egyesült Államok részvevő a hágai tanácskozáson — *Lloyd George* és *Barthou* megegyeztek — *Tárgyalás az oroszokkal — Oroszországban törvénybeiktatták a magántulajdont*

Barthou még szombaton este halani sem akart arról, hogy Franciaország is hozzájáruljon az európai békekompaktumhoz. Vasárnap este azonban már sokkal engedékenyebb volt és minden nagyobb ellenkezés nélkül hozzájárult *Lloyd George* felfogásához. A paktum lényege körülbelül az, hogy a paktumot aláíró hatalmak a hágai nemzetközi bizottság munkájának békés lebonyolítása végett megállapodást kötnek a területi status quo alapján.

A hétfői ülésen a franciák és a belgák, akik nem írtak alá a május 2-án az oroszokhoz intézett memorandumot, formálisan kötelezték magukat arra, hogy kormányzatuknak a békekompaktumra vonatkozó tegnap esti megállapodás elfogadását ajánlják.

Megírtuk, hogy *Csicserin* erélyesen tiltakozott az ellen a terv ellen, hogy a politikai albizottság az oroszok nélkül ül össze. *Csicserin* felvilágosítást kért arról is, igaz-e az a hír, hogy az orosz ügyek megvizsgálására Hágába kiküldendő szakértőbizottságban az oroszok nem

kapnak képviselést. Levelében *Csicserin* tiltakozott az ellen, hogy a hatalmaknak az Oroszországgal való külön szerződéseket meg akarják tiltani, míg a szakértők bizottsága el nem intézte a dolgot.

Csicserin az olasz delegáció meghívására fölkérte *Schanzer* külügyminisztert, aki az orosz delegáció vezetőjét nyomtatékosan figyelmeztette a levél esetleges kellemetlen következményeire és azt magyarázta, hogy

Oroszország nemcsak tanácskozó, hanem szavazótárgya lesz a kiküldendő bizottságnak. Csak az előkészítő tanácskozást fogják egymás között elfogadni a hatalmak.

Amerika is részt vesz a hágai konferencián

A politikai albizottság jóváhagyta az újabb válasz szövegét. *Barthou* bejelentette, hogy kedden nem jelenik meg az albizottság ülésén, mert ekkor jelen lesznek az oroszok is. Délután az orosz delegáció ülést tartott, amelyen hosszabb vita után elhatározta, hogy a *Schanzer*hez intézett levélben

kifejtett tiltakozásával megelégednek és a Hágában való megmaradást már is elfogadják.

Egyébként a hatalmak a külön megállapodás tilalmát nem veszik szigoruan, hanem elhatározták, hogy amelyik állam bizonyos ügyekre vonatkozóan már félig-meddig megállapodott az oroszokkal, a megállapodást formális szerződés formájába is öntheti.

Miután Genuában a legtöbb állami már tárgyalásokat folytatott az oroszokkal, ez a kivétel csaknem valamennyiükre áll.

Lloyd George vasárnap Washingtonba távoztatta a megnívó hatalmak határozatait, hétfőn pedig Facta formálisan meghívta az Egyesült Államok kormányát, hogy képviseltesse magát Hágában.

Child nagykövét, aki min az Egyesült Államok kormányának megbízottja, figyelmeztet vesz részt a génauai értekezleten, annak a fellegásnak adott kifejezést, hogy az Egyesült Államok el fogják fogadni a meghívást.

Az orosz álláspont

Rakovski orosz delegátus az orosz delegáció állásfoglalásáról ezeket mondta:

Nagyon csodálkozunk, hogy a hatalmak javaslatunkat magukévá tették, azt azonban megváltoztatták anélkül, hogy tanácsunkat kikértek volna. Ulóvégre mi vagyunk ennek a javaslatnak szerzői. Szerzői jogainkat érvényesíteni akarjuk és remélhetőség nem fognak bennünket azzal valódoni, hogy igen messze-menő tulajdonjogra tartunk igényt.

Nem járja, hogy azt a munkarendszert, amely Genuában teljesen meddéné bizonytalan, Hágában folytassák.

— Aitol tartunk, hogy ez a módszer oda fog vezetni, hogy az elmentéket kimélyítse, nem pedig, hogy hídát építsen. Hága, mint a tárgyalás színhelye, nekünk nem igen rokonszenves, mert Hollandiával semmiféle kapcsolatunk nincs.

Készülnek a konferencia befejezésére

Londoni mértékadó körök értesülése szerint a miniszterelnök és az angol küldöttség valószínűleg a jövő hét végén térnek vissza a génauai értekezletről Londonba.

A »*Neues Wiener Tagblatt*« génauai tudósítása szerint az értekezlet zárülése péntekre, vagy szombatra várható.

Oroszországban törvénybeiktatták a magántulajdon helyreállítását

Genuából jelentik: Pénteken megkezdődött a központi szovjet végrehajtó bizottság ülészsaka. A napirenden különböző gazdasági kérdések szerepelnek, köztük a belöldi gabonakölcsönre, a magántulajdon helyreállítására és az ügyesség intézményének visszaállítására vonatkozó indítványok. Az utóbbi kettő a végrehajtó-bizottság már el is fogadta.

Holtpontra jutottak a jugoszláv-olasz tárgyalások

Genua. Az SHS. királyi és Olaszország közti tárgyalások holtpontra jutottak. Most már biztosra veszik, hogy az SHS. delegáció eredmény nélkül fog hazatérni. A megegyezést különösen a Bauchinikóti ügy akadályozza.

Az SHS. delegáció pénteken folytatni a tárgyalásokat mindaddig folytatni fogják.

Beograd. A beogradi politikai körökhol a Polittka egy értesült, hogy Olaszország azt kívánja, hogy az SHS. királyság ismerje el Fiume önhatóságát a Baross és Banchinakötökre. A kormány kedden tárgyalott ebben a kérdésben és erre vonatkozólag az a véleménye, hogy ez a rapallói szerződés megváltoztatását jelentené.

Harcok a déli végeken
Gépfegyverrel harcolnak a bolgár komitácsiak

Itt a tavasz. Ezt valaha a fecskék megérkezése, a márciusi sör, meg a iendenauai lövészony-szezon megnyitása jelezte, ma a tavasz ebjét a bolgár komitácsiak harcai és az arnata felkelése jelzik.

A déli határterületek származó jeleként szerint a harcok a napokban megkezdődtek és mind komolyabb jellegű ölenek. A Balkán öök lázadóit nem veszik tudomásul az idők változását és a macedón hegyekben ma öppányi folyik a harc, mint akár jélesz esztendő előtt.

A bolgár határról a napokban ez a jelentés érkezett:

Velicska Presevas bolgár komitácsevezér bandájával Slipeál át lépte a határt és meglámoda Kosvó falut. A határvégek a tulerőre való tekintettel nem bocsátkoztak velük barcba, hanem visszahúzódtak, hogy értesítsék a közeli esendőrőseket.

A komitácsiak közben összeretették a falu népét és kényszerítették, hogy számukra ételt-italt készítsenek. A komitácsiak zenész cigányokat is hoztak magukkal, akik lakározás közben muzsikáltak. A bolgár himnusz eléneklése után megkezdődött az ebéd. Alig pár perc múlva jelentik örszemiek, hogy esendőrök és felfegyverzett parasztok közelednek a falu felé. Felugráltak, fegyvert ragadtak és a házak között felkészülve várták a támadást. Hosszantartó és véres harc kezdődött. A támadók többször megközelítették a komitácsiak állásait, de azok erős gépfegyvertűvel mindannyiszor visszazoritották őket. A esendőrök és a fegyveres parasztok helyzete egy ízben már rendkívül kritikusán vált, mert a bolgároknak sikerült egy gépfegyverrel oldaltól alá fogni őket, de nagynehezen sikerült a gépfegyvert kézigránátokkal megsemmisíteni.

A hosszú harcban végül is a esendőrök győztek, a komitácsiak sok halott és sebesült hátrahagyásával elmenekültek. A esendőröket is érte némi veszteség.

Az albán határról így jelentik a tavasz öbredését:

Albániából a napokban egy 1500 főből álló szabadcsapat átment a semleges zónába. A csapat 400 tagja az S. H. S. királyságból szökött át, 300-at Penszev bolgár komitácsevezér küldött Albániába. A banda élén Sadi Kramer és Riza bej állanak, akik meggyeztek a Debar, Dárde, Piskopje és Rejicsa környéki felkelőkkel, hogy Junka falut megörséltik és onnan fogják irányítani további támadásaikat.

A belgymintisztiumhoz érkezett jelentések szerint a junikai csapathoz tegnap hozzáfalalkozott Bajram Cur bandavezér is, ezer emberével, Bajram Cur átvette a junikai tábor parancsnokságát,

Letartóztattak Subotícán
egy pénzhamisító bandát

— A Senki szigetéről a suboticiai rendörségi fogdába —

Veszedelem széfhamosok tartóztaltott le hétfőn éjél a suboticiai rendörség a Zmaj Jovan-utca 9. számú házában; mind gyanus, kétes foglalkozású egyéneket, akiknek működését a rendörség már hosszabb idő óta figyelemmel kísérte.

A letartóztatás egy pénzhamisítási bűnüggyel van kapcsolatban, amelynek első száza még az 1920-ik ébbe nyulnak vissza. A rendörségnék ugyanis már két évvel ezelött tudomására jutott, hogy egy jól megszervezett társaság pénzhamisító géppel és a 10 és 20 dináros bankjegyek kliséivel csapja be a hiszékeny embereket. Azóta hosszú ideig szünet állt be, míg a debetivék megtudták, hogy a család újabb megkezdésé müködésüket. A nyomok után indulva a rendörség Karakasevics főkapitány és Tillinger főkapitány-helyettes vezetésével hétfőn éjél megjelent a Zmaj Jovan-utca 9. számú házában, ahol a bűnösök egész társaságát sikerült elfogni.

A házkutatás alkalmával megtalálták a pénzhamisító-gépet, valamint a tíz- és százdinárosok kliséit is. A klisékből azonban csak egy-egy darab volt meg, úgy, hogy a hamis bankjegyeknek csak egy oldalát lehetett hamisítani.

A rendörség letartóztalta Ismail Achmedovics és Osman Achmedovics cukorkárusokat, akiknek a nevén a gyanus lakás be volt jelentve, továbbá Cvetkó Josip és Achmed Bolinin foglalkozásnciküli egyéneket, kiknek valamóasából az egész bűnüggyet sikerült kideríteni.

A két cukorkárus nemrégiben vásárolta meg a gépet Cvetkól és Bolinhtól 2000 dinárért, mert hirtelen meg akartak gazdagodni. A pénzgyártló gép azonban nem jól működött és ezért még 5000 dinárt adtak az eladókknak, hogy a pénzen festéket és géprészeket szerezzenek be. A rend-

örség azonban megállapította, hogy a gép nem alkalmas pénzhamisításra és csak arra jó, hogy a hiszékeny embereköt ezen a címen pénzt csaljanak ki. Bohinin Skopljéből hozta magával a gépet, mely hengercével, villamos zúgó-szerkezetével a laikusok előtt pénzgyártó-gép benyomását kelthette. A családok a gépben előre jó pénzt helyeztek el, azután az öklözöket előtt kliséit és egy üres papírlapot tettek a gépbe. A gép megindulásakor kidobta a jó bankjegyet, a félklisé pedig a papírlap egyik oldalát nyomatta le, — a gép eleinte zúgott, — azután ötromlott. A hiszékeny emberek a teljesen jó és öfény kész bankok látására szivesen adtak pénzt, hogy a gépet megjavítsák. Így járt a két cukorkárus is, akik eddig hétezer dinárt öldoztak a pénzgyártásra. A rendörségi vizsgálat megállapította, hogy mint a négy letartóztatott hamis név alatt ölt Subotícán és ökmányaik szerint Ada-Kalehról menekültek, Valódi nevük azonban Ismail Achmed Hidaid és Osman Achmed Hidaid, bolgár katonaszökevények, akik még az első balkáni háború idején szöktek meg Bulgariából és azóta álnév alatt öttek. Cvetkó és Bohinin valódi nevét még nem sikerült megállapítani.

A pénzhamisítókkal együtt letartóztalták Szabó Rozáliát és Németh Terézt, akiket a két bolgár Budapestről hozott magával és közös háztartásban öttek velük. A két nőt a rendörségen mint beogradi és suboticiai származásuakat jelentették be. Az is bebizonyult, hogy a Hidaidök lakása a rendörség elől bujkáló és körhözöl megszökött próstátul nők állandó menedéke és buvhelye volt. Megállapították, hogy két év alatt legalább száz ösavargó nőnek adtak szállást. A házkutatás alkalmával is találtak egy ilyen leányt a lakásban, akit szintén letartóztattak.

A királyné lovai
— Udvari istálló Beogradban —

Sok minden változást hoz majd Beogradba az ifju királyné. A szerb királyi család, kicsiny volt az ország, egyszerűbbek a szokások, — szerényen ölt a többi uralkodó családhoz képest és azt tartotta, hogy ahol a nép faekével szánt és sovány kis lovakcsálval tengeti életét, ott nem jár a királynak sem udvari istálló. De változók az idök, A kis országból nagy ország lett, uj, gazdag vidékekkel, a királyi palotába külföldi királyok is megfordulnak, le kell tenni a régi szokásról.

Most, hogy házasodik a király, elhatározták az udvarnál, hogy modern udvari istállót rendeznek be, egyrészt mert Mária hercegnő szeret lovagolni, vadászkoocsin járni, másrészt pedig a spanyol öftéket szabályai sokféle-fajta lovat irnak elő az udvari szertartásokhoz. A lovak beszerzése nem kis gondot okozott az udvarnál, minthogy alkalmas lovakat belföldön nem lehet beszerezni. Egy bizottságot szerveztek, amely a mult hetekben beutazta Ausztriát, Magyarországot, Németországot lövásítás céljából.

Ma már kilencven nevesvört paripa eszi a királyi istálló abrakját.

Ezer orosz gyermeket
élelmeza jugoszláviai jötekönyság

Az éhezö oroszok segélyezését intéző suboticiai helyi bizottság kedden délután 4 órakor Tabakovics Miklós polgármester-helyettes elnököttével ülést tartott a városbaa kis tanácstermében. A kötéris gyűlésen a bizottság-igazgatósága és felfügget-bizottsága előtt a választmány tagjai beszámoltak a Subotícán megindított gyűjtések eddigi eredményéről és megállapították a további teendöket is.

A jelentés szerint az öklö Subotícán eddig 22.023,15 dinár tisztja övedelmet eredményezett. Elhatározták, hogy ebböl huszezer dinárt azonnal áttartalnak a beogradi központi bizottsághoz, Örsországba való továbbítás végett.

A gyűlésen az elnökség tudatta a jelenövekkel, hogy a beogradi központi bizottság értesítette a szerb Örsországbán jelenleg ezer gyermeket élelmeznek állandóan azokból az adományökből, melyeket az S. H. S. királyság területén müködö bizottságok gyűjtöttek össze. Szaralovban a jugoszláv bizottság gyermeköthöz tart fenn ebböl a céliböl, amelyről rövid idő múlva a fenykép-felvételükkel az egyes vidéki bizottságokhoz, így Subotícára is, el fogják juttatni.

Kis táncosok
a parketton

A suboticiai Bárány szálló termében tegnap este zsulott széksörok előtt táncvizsgáztak a kis gyerekek, a kis tanítványok, akik már hetek óta készülnek erre az ünnepségre. A Bárány éterme, ahol a vizsgát tartották — teli volt közönséggel. Ölt voltak a kis táncosok boldog színei, öredülödk, kis testvérek, komoly urak, ött öttek mind a székeken sorba, a rögtönzött szinpad körül.

A táncmester csögefött. A fügöny szétnyílt és kifutott a parkettra husz bájos gyerek. Szláv táncot jelették olyan komolyan, mintha valamelyik párisi szinpadon lennének. Precizen, biztosan, jól összetanultak ment minden figura. A kis csöppösek nagyon vigyáztak minden lépésükre.

Uj szám jött. Girland-tánc. Kis lányok voltak valamennyten, kezükben virágos girlanddal. Bököltak — libegtek a parketton. Nagyon ügyesen, kipírult arccal mutátták be a táncot. Sok tapsot kaptak Sipoš Manci, Breuer Irénke, Grünberg Manci, Bartos Böske, Szenes Dusi, Krausz Teri, Löös Alis meg a többiek.

Négy leány — Szuvajdöc Verica, Punik Velinka, Milojevič Branka és Erdös Alis — szép spanyol kosztümökben egy tarantella-táncall arattak nagy sikert, úgy hogy meg kellett ismételnük. Karakasevics Nikola trefás táncduettet mutatótt be Hauser Pannikával. A kis Nikola komoly dszentlemanek volt öltözve és Pannikanak udvarolt a parketton. Monoklivál és bajussal. Nagy sikere volt a két kis művészek.

A kis Manojlovics Szavéta direkt a szinpadra született. Ugy táncolt, olyan finoman, hogy örm volt nézni. Sok virágot kapott.

A vizsga utolsó száma egy shimmy verseny volt. Hat kislánya táncolt. Hogy ki győzött — azt nehéz lenne megmondani...

Félreértett

ünneplő közönség

Román prefektus magyar kultúrnapen

— Nagyváradai tudósítónktól —

Nagyvárad magyarsága tegnap este színházi előadás keretében ünnepelte meg a kiváló színésznőnek Tóth Elek és Tóth Eleknek, Pogány Janka jubileumát, akik husz hosszú éven keresztül szolgálták Nagyváradon a magyar kultúrát.

A kis befogadóképességű színház zsúfolásig megtelt közönséggel. Ott volt a nagyváradai magyar társadalom színe-java, de megjelentek a különböző hivatalok képviselői is, hogy mindnyájan tanúi legyenek ennek a lélekemelő ünnepségnek.

Az ünnepségek azonban mégsem folytathatók minden incidens nélkül. Még mindig vannak emberek, akik túlfutott érzékenységből, indokolatlan rémlátással minden magyar megmozdulásba — legyen az tisztán kulturális — irredentizmust, lázadást és államellenes gesztust szeretné belemagyarázni. Így volt ez a Tóth-pár ünnepelésén is. *Parlaghi igazgató* üdvözlő szavai után, dr. Márkus István rendőrprefektus, a színházi bizottság elnöke szólott a jubilánssokhoz. Márkus prefektus román nyelven kezdett beszélni s bár a szófűt ház közönsége teljes nyugodtsággal és méltósággal viselkedett, Márkus prefektus már beszédének első mondata után a közönség körében pizsgést és sutogást vált hallani.

Márkus e vélt tüntetésre a közönség felé fordult és kijelentette, hogy ő mint az állam képviselője jött a kisebbségi kultúra ünnepeére s éppen ezért

elvárhatja azt a tiszteletet, ami az állam nyelvének és így a román kultúrának is jár.

Márkus erre ismét a Tóth-párhoz fordult és beszédét magyarul folytatta. Lendületes szavakkal mutatott rá arra, hogy a magyarságnak és a románságnak éppen a művészetben keresztül kell egymásnak kezét nyújtaniok.

A közönségnek azonban eközben már elment a kedve az ünnepléstől. Mindenki megdöbbenve ült a helyén Márkus prefektus igazságtalan meggyanúsításának hatása alatt.

Ezután dr. Janovics Jenő, a Színészegyesület elnöke lépett elő, hogy az egyesület nevében üdvözlője az ünneplőket. Dr. Janovics Jenő érezte, hogy az előbbi félreértés milyen kínosan érintette az ünneplőközönséget és érezte, hogy ezt a félreértést éppen a kertben állottak a császárnéval ketten és ahogy feltekintettek a tehénpásztorra és a szövőőnőre, örök szerelmek esküdtek egymásnak.

Nai-Fe császárnőnek azonban álmódú levele volt, mivelhogy előbbi életében tulokrán halt meg. Azért most mindig a távolba kóválygott a tekintete és elszállott az ő császári feje mellett. És távollott a lelke akkor is, mikor teste férje karjában feküdt. Mint ahogy valamelyek megfogni az alvónőre, örök szerelmek esküdtek egymásnak.

Egy éjszaka, mikor halványzöld jadedől való kertiházában aludt Nai-Fe és ágya az illatok erős hullámaina ringott, mint csónak a folyam hátán, akkor álomban látta Ming-Huang császárt. Cyo-

zeti válaszfalakon feltülemelkedő szent kulturális egység az, amit ön bátran hirdetett. Ha sok Márkus prefektus lesz ebben az országban, akik ezeket az eszméket hirdetni merik és ha ezek az eszmék nem maradnak elvont fogalmak, hanem valóságos élet vérkeringésébe is át fognak lüktetni, akkor ön, Prefektus ur nem fogja hallani többé azt a susogást, amelyet az imént hallani vélt, de amelyet én — hitemre és becsületemre — nem hallottam".

Nijinsky megőrült

Beszállították a Lipót mezőre — Márkus Romola tragédiája

A nyáron át zöld smaragdban pompázó Húsvölgyi lába előtt, a lipótmézosi villák között áll egy komor sárga épület: az örülék háza. Szemben, alig néhány száz lépésnyire a vasfűcsos ablaku sárga házról a legnagyobb magyar színházról, az isteni szöke Márkus Emilia otthona. A két, majdnem szomszédos épület most szomorú kapcsolatba jutott egymással. Márkus Emilia villájának egyik lakója: Nijinsky Vaslav, a világ legnagyobb táncművésze, lakást cserélt. A kis villát otthagya és a rövid parkos után ástélt a nagy sárga házba. Márkus Emilia veje, Nijinsky Vaslav, megőrült.

Nijinskyt nem kell külön bemutatni. A világhírű orosz ballet csillaga volt. A nagy táncfenomen neve nyomán tapsvihar mennydörgött végig Európán és Nijinsky babéron és női szívekben keresztül gázolt Berlintől Rio de Janeiroig. Mint minden világvárosban, úgy Budapesten is hekegig ünnepelték a művészt. A lapszél és rajongók ezerfeje tömegében ujongott Márkus Emilia lánya, Romola is, aki anyja nagy és tökéletes szépségének örököse volt.

A fiatal Romola halálosan bele-

Janovics ezután az ünneplő színpárhoz fordult és meleg szavakban üdvözölte a jubilánssokat.

Az ünneplő további lefolyását nem zavarta meg semmi.

Bármilyen kínos lehetett is ez az incidens, mi mégis irigykedve nézünk Nagyvárad felé, ott van színház, magyar színház, magyar színházak ünnepelnek s a magyarság kultúrnapen magyar beszéddel vesz részt a kormányhatalom képviselője.

szeretett Nijinskybe és erős elhatározás gyökeresedett meg benne: vagy ez lesz a férjem, vagy senki. Jól tudta azonban, hogy ezt a célt sohasem fogja elérni akkor, ha közeledek a művész felé, mint a többi szerelmes orosz, akik az utólrétegetlen ország kedvéért futo kalandokra is vállalkoznak. Ezért, amikor a ballet Budapestről Párisba ment, Márkus Romola utánuk utazott és jelentkezett a társaság rendezőjénél azzal, hogy tanulni szeretne táncolni a ballet mestereitől.

Márkus Romola táncolni kezdett és rövid idő alatt annyira vitte, hogy a rendező szerződte a ballet tagjai sorába. Párisból Rio de Janeiroba már a társulattal együtt utazott. A nagy Océánjáró hajón vette először észre Nijinsky a franciáit és angolul kitünően beszélő magyar nőt. Dio de Janeiroba már mint jegyesek érkeztek meg. A társulat rendezőjének és tagjainak minden ellenkezése dacára a braziliai fővárosban megesküdtek. A házassággal tarthatatlan lett Nijinsky helyzete a balletnél. Felesége ellen megindultak az intrikák, el akarták tenni mellőle, mert féltették, hogy a házassága művészete hátrányára lesz. Társai céljukat el is érték, Márkus

Romola helyzetét lehetetlennek tartott a társulattal, távozni kellett, de vele ment Nijinsky is.

Rio de Janeiroból Budapestre jött a fiatal pár és itt Márkus Emilia húsvölgyi villájában bujtak meg, hogy mézeshegyeket eszdenben és békében töltsek el. Alig egy hónapja voltak Nijinskyék Budapesten, amikor kitört a háború és Nijinskyből ellenségessé alattvaló lett. Márkus Emilia előkelő összeköttetései tudták csak megakadályozni, hogy az orosz csodálatos ne internálják.

Nijinsky azonban beleges sővárgást érzett a színpaif után. Tizenkét hónapja, hogy nem táncolt, izmai keménykedtek, teste elvesztette hajlékonyságát, tagjai rugalmasságát. Látta a háborús évek végtelen kilitásta-lanságát, tudta, hogy esztendőig mulva sem kerülhet színpadra: buskomor lett. Márkus Emilia mindent elkövetelt veje megmentésére. Mig egy esztendő munka, futkosás, kilincsés után a bécsi külügyminiszteriában elintézte, hogy Nijinsky és leánya Svájsba utazhassanak. Ez kiközétkelte Nijinskyt buskomorságból, Svájcban társulatot szervezett, kosztümöket tervezett, rendezte, tanított; visszanyerte életkedvét. Az új balletársulat legelőször Dél-Amerikába ment, de nem volt meg a kívánt sikere, pedig Nijinsky istenáldott művészete még jobban ragyogott, mint valaha. A közönségben vagy a társulat többi tagjaiban volt a hitte: a siker nem volt olyan, mint azt Nijinsky megszokta.

Most már kitűnt, súlyos lethargiával futott vissza Amerikából Nijinsky. Az érzékeny művészlelek elvesztette önbizalmát, ismét buskomorságba esett. Felesége, aki még mindig rajongásig szerette, mégégyyszer megpróbált beléje lelket önteni. Sant Moricon, a téli Sváje fővárosában, szülő-estélyt rendezett, de a joubikum megint eszenben hagyta: fél ház előtt táncolt a nagy Nijinsky. Ézzel teljes volt a mű-

Az álmok köntöse

Irla: Balázs Béla

A Tang-házból származott Ming-Huang császárnak volt egy felesége, akit Nai-Fenek hívtak. Az olyan szép volt, mint a májusi hold, mikor nedvesen jó felharmatos fűvek közül a mezőn. De soha senki se látta a császárt beszélgetni az ő feleségével, sem hogy együtt ültek volna egymás kezét fogván. Csak mikor a császár felkötötte pompás himzett köntösét, olyankor tűnt fel felesége, Nai-Fe is. Nagy távolságban ment a császár mögött, úgy nézett utána és lelke vágya tekintetével szállott férje után. Ez azonban így történt:

Ming-Huang császárnak volt egy erős illatu kertje. Annak illatát tenyérral lehetett kimeríteni a levegőből, mint a vizet a tóból. Egyszer egy hétestén abban a kertben állottak a császárnéval ketten és ahogy feltekintettek a tehénpásztorra és a szövőőnőre, örök szerelmek esküdtek egymásnak.

Nai-Fe császárnőnek azonban álmódú levele volt, mivelhogy előbbi életében tulokrán halt meg. Azért most mindig a távolba kóválygott a tekintete és elszállott az ő császári feje mellett. És távollott a lelke akkor is, mikor teste férje karjában feküdt. Mint ahogy valamelyek megfogni az alvónőre, örök szerelmek esküdtek egymásnak.

Egy éjszaka, mikor halványzöld jadedől való kertiházában aludt Nai-Fe és ágya az illatok erős hullámaina ringott, mint csónak a folyam hátán, akkor álmban látta Ming-Huang császárt. Cyo-

nyörű köntös volt rajta, melybe bele volt himeze minden álmanak képe. Hatalmas hegyek és tündöklő sziklák, széles aranyfolyók és varázskertek és tündérpaloták és tűzarcu retentő sárkányok. Mely után Nai-Fe lelke vágyott az egész álomországát most kőntősen hordozza férje, a császár. Boldog öröm töltötte el akkor az aranny szívet, mert most nézhetette azt színtelenül mindig. Nem kellett választania álmanak és szerelmének két útja között.

Mikor Nai-Fe felébredt, a császárhoz ment és így szólt:

— Egykor a hétestén, mikor az illatok kertben álltunk és feltekintettünk a tehénpásztorra és a szövőőnőre, örök szerelmek esküdtem neked. De nekem álmódú lelke van, mert előbbi életemben tulokrán haltam meg. Ezért tekintetem töled messzire elkövályog, kárt vall a mi szerelmünk és eskümet megfogadni nem tudom. Ezért hordjad az álmanat villaidon, hogy téged láthassalak, mikor utánuk nézek és ha utánuk indulok, megérekzem hozzád.

— Hogyan hordhatná az a te álmaidat? — kérdezte busan Ming-Huang császár.

— Egy köntösbe fogom himezni valamennyit és azt a köntöst hordjad te. Akkor Nai-Fe császárnő bement az ő halványzöld jade kertiházába és egy köntöst himzett öt esztendőig. Őt esztendőig nem jött ki a kertiházából, csak az illatok mentek be hozzája és azoknak változásain ismerhette meg az évszakok változását, így számolhatta meg az öt esztendőt.

Mikor pedig Nai-Fe elkészült a köntösével, elvitte az ő császári urához és

Ming-Huang magára öltötte. Boldog öröm töltötte el Nai-Fe szívet, mikor megpillantotta a császárt az ő álmban öltözötten, Rátékintett és lelkének vágya és szívének vágya egyszerre és együtt égtek tekintetében. Akkor Nai-Fe kinyújtotta szemjás karjait és oda akart menni a császárhoz, hogy fejt az ő vállaira hajtsa. De nem közeledhetett hozzá, mert hatalmas hegyek és tündöklő sziklák elárították útját. Mert a széles aranyfolyók, elláították útját. Mert a varázskertek, tündérpaloták és tűzarcu retentő sárkányok oly nagy művészettel voltak himezve, hogy valóságosan utába állottak. Az egész álomország közűlék teitől és nem érhetet el a császár.

Akkor könnyek csordultak a császár arcára és így szólt:

— Nem akarom hordani ezt a köntöst!

De Nai-Fe busan felett: — Válasszal, Ming-Huang. Ha leveled ezt a köntöst, karodba zárhatsz, de bizony lelkemnek töled messzire kell szállnia. Ha felöltöd ezt a köntöst, akkor megközelíthetetlen vagy és én el nem érhetlek. De lelkemnek vágya tekintetemmel rajtad fog nyugodni színtelen. Válasszal, Ming-Huang. De gondold eszükre, melyet ama hétestén esküdünk és titkos beszélgetésünkre, melyekről senki sem tud.

Akkor Ming-Huang azt választotta, hogy hordani akarja a köntöst. Azóta sem látják öt együtt feleségével, aki olyan szép volt, mint a májusi hold. Csak mikor himzett köntösét felöltötte, akkor tűnt fel Nai-Fe is. Mégötte ment nagy távolságban és lelkének vágya tekintetében nyugodott.

vész tragédiája. Előadás után ideggyengeszt kapott és elméje megzavarodott.

Azóta állapota egyre súlyosbodott. A múlt héten Markus Emília budapesti villájában, ahol feleségével és nyolc esztendő kis fiacskájával üldögélt, fojogatni kezdte a kis fiát, mert a kertben, amikor egyedül maradt, a maga dudolta muzsikára táncolni kezdett. Meg akarta fojtani, amiért kitört belőle az apja vére. Néhány nappal ezelőtt dühöngeni kezdett. Apólok jöttek érte és átvitték a szomszédos sárga házba.

Vízvezeték és villamosvilágítás épül Osijeken

— *Osijek-i munkatársunktól* —

A közel harmincétezer lakosságú modern és fejlődő Osijeknek két súlyos hiányossága van. Nincs vízvezetéke és villamosvilágítása. Egyéb tekintetben ez a város teljesen modernizálódott.

A városban a közvilágításhoz szükséges anyagot a városi gázipari szolgáltató, drága és harmadrendű gáz formájában, amelyet a gázipari — legalább részben — fából állít elő. Van azért villamosvilágítás is a városban, némely gyár, nyomda, gőzmalom, vagy nagyszállóda, amely központi fűtéssel bír, a főposta, a színház, a mozik stb. saját villamsteleppel rendelkeznek s így előáll az az eset, hogy míg az egyik házban a nyomorultul pislálókórosszminőségű gáz világítja a helyiségeket, a másik házban élénk, ragyognak föl a villamoskörték.

Ugyanígyon visszás a helyzet a vízszolgáltatás dolgában is Osijeken. A városnak van ugyan valamely vízvezeték, de ez csupán a tűzoltóság részére készült, noha az e vízvezeték által szolgáltatott vizet, amely közönséges Drávavíz és az itteni néphumor „dravski limonád” néven ismeri, használja az egész lakosság. Osijeken ugyanis egyetlen kut sem ad jó vizet, a kutakból való viznek kemény és fanyar melléke van. Sem mosdásra, sem főzésre nem alkalmas.

Évekkel ezelőtt akartak az osijekiek is segíteni a kétféle misérián. Vízvezetékét és villamosvilágítását akarták teremteni, amihez ötiási arányú gyűjtést rendeztek s már tárgyalások is folytak az arra illetékesekkel, hogy a pompás drenováci erdei források vizét Osijekre vezessék s ugyan csak folytak már a tárgyalások annak érdekében is, hogy villanyfényben ragyogjanak a most pislálókóva hunyorgató lámpák és száguldva robogjon végig az utcákban a villamosvasutat, de aztán közbejött a világháború és egyik tervből sem lett sommi.

Ma azonban a régi terveket újra napvilágra kaparták játékony kezek.

A tűzoltók számára épített drávai vízvezetékét ugyanis pár hónapon belül meg fogják hosszabbítani, ami a legelső lépése a rendes vízvezeték bevezetésének, amelyet a régi vízvezeték csőhálózatának teljes felhasználásával fognak megépíteni. A vízvezeték csaknem a vasuti pályatestig, a „Drava” gyufagyárig fogják

meghosszabbítani, a másik irányban pedig a városi mázsólóg, amely a vinkovci- és a csepini országutak kereszteződésén van.

A hosszabbító való csőhálózat számára egy újabb, erősebb gézmotort állítanak be, amely a vizet fogja a csővekbe nyomni. A munkalatozóhoz az érdekelt gyárak és ipari üzemek bizonyos százelek szerint reájuk eső összeggel fognak hozzájárulni. Így a „Drava” gyufagyár 170.000 koronával, a Powischob József-féle butorgyár 50.000 koronával és így tovább. A vízvezeték meghosszabbítása egyelőre tűzbiztonsági szempontból történik.

A villamosmű építését az 1923. év kora tavaszán kezdik meg. Az érdekltségben a mai gázipari a legnagyobb részesedéssel vesz részt.

A két közmű felépítése sok milliót fog költeszteni, aminek jórésze azonban máris meg van, a háború előtti nyilvános gyűjtő akciók alkalmával összeszedett jelentékeny összegekből. A tervezeteken külön erre a célra kiküldött szakértő bizottságok dolgoznak.

MOZAIK.

Értem, asszonyom!

Három lépésre van tőlem. A termeletsteni, a ruhája csupa izlés, elegancia. Selyem-harisnyát visel és kivágott szürke anilop-cipőt. Ugy lépek, mint a nőstény párdú. Nyomon követem és két lépésre megközelítem. Nagy rémulatra ekkor veszem észre, hogy pompás tavaszi kabátjának alsó része alól kilátszik valami: egy darab drapp-szűrőszővel, mely szalagformájú és csucshab végződ. Ha nem látánám, el se hinném, hogy ily kifogástalanul öltözött nő ekkora toalettdetekussal jár az utcán. Még így se tudok hinni szemeimnek. De látom, hogy mások is megállnak és utána bámészkodnak. Mindenki őt nézi, tehát világos, hogy másnak is feltűnt ez a defektus.

Rászánom magam arra, hogy megszólítom és figyelmeztetem a hibára. Mikor mellője érek és meg akarom szólítani, észreveszem, hogy régi, kedves ismerősöm.

— Zoška, az isten szerelméért, hiszen egy kapu mögé és hozza rendbe a ruháját.

Zsóka elcsapad és a szívéhez kap. — Rettentó, és így mentem a Váci utcán végig.

Zsóka berohan a legközelebbi kapu mögé, de pár pillanat múlva mosolygva jön vissza.

— Ugy rám ijesztett, maga ostoba. Hát nem tudja, hogy most ez a divat?

— Kitől tudnám? Hetek óta nem voltam a városban és nem beszéltem emberekkel.

— Hát vegye tudomásul, hogy most ez a divat. Az alj térdig éjt, de a szövetből varrt szalagnak, mely két oldalt a lábszárnak verdesi, oly hosszúnak kell lenni, hogy kilátszék a tavaszi kabát alól.

— Mások lomposnak mondták azt, skinék valamije kifityegett a kabátja alól.

— Az lomposág is volt. De ezt tudatosan viselik így, tehát egészen más megítélés alá tartozik.

— Ami nem szép mint lomposág,

nem lehet szép akkor se, ha adivat rántja a maga bélyegét. A divat csak divatosabbá tehet valamit, de nem teheti széppé, ami nem szép.

— A divat nagyobb ur, mint maga és én a divatnak hódolok be s nem magának.

— A divat nagyobb ur lehet mint én, de nem nagyobb ur, mint az esztétika.

— Esztétik! Nekem új ruha kell és nem esztétika.

— Zoška, azt kell hinnem, hogy ezt a divatot valamelyik lompos szabó adta el, hogy az a lomposágát a divat törvényes alapjára helyezze.

— Nem értem, hogyan lehet ennyire harcolni valami ellen, amit véd a divat ereje. A divat azt mondja, ez a szép, a vitanak tehát nincs helye.

— Téved, Zoška. A divat mondhat amit akar, a lomposág sohasem lesz szép és aki ehhez a divathoz tartja magát, inkább a lomposágát, mint a szépet akarja szentesíteni.

— Maga rossz ember! Ez a divat ötvenzer koronába kerül és maga el akarja rontani az örömet.

— Ötvenzer koronába került? Ez borzasztó.

— Huszonnézezer korona volt a ruha, minthogy azonban a tavaszi kabátom olyan áronszó volt, hogy ez a két pánt nem látszott ki alóla, egy rövidebb tavaszi kellett varratnom, ami szintén huszonnézezer koronába került.

— Ötvenzer koronát szánt arra, hogy lomposnak látszék? Mondja, hát olyan sokba kerül takarosnak látszani, hogy ötvenzer korona nem is sok egy kis lomposágért?

— Férfi nem érti az ívet.

— Ha valaminek annyira nincs semmi értelme, hogy nincs benne mit megérteni, maguk akkor a férfi-nem korlátoltságá mögé bujnak. A férfi megérti Kantot, Nietzschét, Wagnert, Schopenhauert és Einsteint. Csak éppen a Paquin-cég valamelyik alkalmazottját ne értené meg?

— Mondja, van magának felesége?

— Van.

— Akkor nem is csodálom, hogy nem akarja ezt a divatot érteni.

— Ezt sem értem.

— A divatot megérteni költeséges mulatság és sokat takarít meg, aki nem érti.

— Miért nem tesz hát úgy, mintha maga sem értené.

— Mert sose jutnék új ruhához, ha csak olyankor varratnának, amikor értem a divatot.

— Ezt már én is értem. Kezét csokolom.

Vaj pergament

papirt I-a

cégnomással, (színes is) gyári árban szállítok.

Csomagoló papirok kaphatók

Jurics Gerő

papir- és írószekereskedésben

Subotica, Városi székház.

Löwy trafik.

ELTÉREK

— A görög kormányválság. Athénből jelentik: Stratos, akit a király az új kabinet megalakításával bízott meg, kijelentette, hogy igyekezni fog az egész ellenzéket maga köré gyűjteni. Missziójának megfiúsulása esetén csak Gunarisz jöhet tekintetbe.

— Festetich Taszilón herceg meghalt. Budapestről jelentik: Festetich Taszilón herceg, Albert, monacói fejedelem volt felesége, vakbélgyulladásban meghalt.

— Gyorsvonat Budapest—Prága—Zadreb között. Budapestről jelentik: A Budapest—Prága—Zagrebi gyorsvonat július 1-én indul meg.

— Románia visszaköveteli a segesvári Petőfi-szobrot. Budapestről jelentik: A bekeszerzés szerint Magyarország és Románia a nemzeti érzés ápolását szolgáló munkincseiket, szobrait és gyűjteményeiket kicserélhetik egymással. Az erre vonatkozó tárgyalások már meg is indultak a két állam képviselői között. A román kormány visszaköveteli az összes műtárgyakat, amelyeket 1914. június 1. óta Erdélyből elszállítottak. Ezek között van a segesvári Petőfi-szobor is, amelyet az 1916-iki menekülés alkalmával szállítottak fel Budapestre.

— Nemzetközi kereskedelmi kongresszus. Párisból jelentik: Május 31-től június 3-ig tartja ülését a nemzetközi ker. kongresszus Párisban. A kongresszusra 22 szövetséges állam küld képviselőt. A kongresszus főleg a változóorolyamok és kiviteli kereskedelmi kérdésekkel fog foglalkozni. Néhány héttel később ugyancsak Párisban tárgyalások lesznek valutáris kérdésekről, amely a háború által sújtott országok valutájának javítását célozza.

— Radek orosz népbiztos feleségét veszi Rathenau német külügyminiszter nővérét. A L'Opinion című párisi hetilap közlése szerint Radek orosz népbiztos legközelebbi oljár elvé vezető Rathenau német külügyminiszter nővérét. A L'Oeuvre szerint az orosz emigránsok által kiadott Novoje Vremja című lap megírja, hogy Radek nemrég felbontotta első házasságát és nem sokkal azután megkérte Rathenau nővérének kezét. A menyasszonynak örösi vagyona van és a küzöbön álló érdekes házasság híre orosz szovjetkörökben és német politikai körökben egyaránt örösi feltűnést kelt.

— A subotici jogoszláv Lloyd felszólása. Mint már megírtuk, a subotici jogoszláv Lloyd elhatározta, hogy egybeolvad a kereskedők másik testületével, a Subotici Lloydal. A beadvány hivatalosan május 21-én megérkezett, amikor is a jogoszláv Lloyd közgyűlést tart, amelyen kimondja felszólását és hogy testületileg álljon a Lloydba. A két testület már minden tekintetben megegyezésre jutott. Az egyesítéskor a Lloyd létszámát egyes paragrafusait meg fogják változtatni és valószínűleg a tagdíjat is felemelik.

— Ausztria is képviselteti magát a király esküvőjén. Beogradból jelentik: A király esküvőjén az osztrák köztársaság is képviseltetni fogja magát. A beogradi osztrák konzul már be is jelentette az osztrák kiküldöttök érkezését.

— A görög trónörökösne állapota. Beogradból jelentik: Jelizabeta román hercegnő, görög trónörökösne betegségében a mikroszkopikus vizsgálat tifusz bacillusok jelenlétét állapította meg. A román királyi pár az opportó hercegnő kíséretében Bukarestből Konstanzba utazott, ahonnan egy torpedóüzön folytatták útjukat Athén felé.

— A suboticei gyermeknap. A suboticei városi tanács valamennyi jótékony egyesület és az állami gyermekvédelmi kirendeltség közreműködésével Subotican junius hó 4-ik és 5-ik napján **gyermeknapot** rendeznek, amelynek tiszta jódemélti nemzeti-ségi és vallásfelekezeti különbség nélkül suboticei árva és szegény gyermekek segélyezésére fordítják.

— **Pascis tárgyalásai.** Sarajevóból jelentik: Pascis miniszterelnök lidzsén a muzulmán-jugoszláv szervezet vezetőkkel tárgyalásokat folytatott. Meglátogatták az ottani radikális párt vezetőit is, akikkel szintén a muzulmán kérdésekről tárgyalt.

— **Benes május 23-án utazik el Genuából.** Prágából jelentik: Benes miniszterelnök május 23-án indul haza Genuából.

— **A tisztviselők Kumanudó pénzügyminiszterrel.** Beogradból jelentik: Az állami tisztviselők egyesületének vezetősége tegnap folke-reste Kumanudó pénzügyminiszterrel, akitől kérte, hogy az állami tisztviselőkről szóló törvényt terjeszse sürgősen a parlament elé. A pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a törvényjavaslat nem sokára a szkupstina elé kerül és a költségvetésben már beállították a tisztviselők fizetésének felemelését. — Hangsúlyozta azonban azt, hogy a fizetésrendezés csak a tisztviselők létszámának redukciója után lesz lehetséges.

— **Népnünpély lesz Novisadon a király esküvője napján.** Novisadról jelentik: A király esküvője napján Novisadon nagy népnünpélyt rendeznek. Az ünnepegy előkészületei folyamatban vannak.

— **Beograd város megkapta a német vízvezeték és csatornázási anyagot.** Beogradból jelentik: Beograd város megkérte a német hadikárpótlásként küldött vízvezeték és csatornázási anyagok átvételét.

— **Kolozsváron bezárják a kozmetikai intézeteket.** A kolozsvári tiszti főorvos előterjesztésére az iparhatóság valamennyi kozmetikusnak, aki nem orvos, iparengedélyt visszavonta, mivel a kozmetika orvosi képzettséget igényel. Aki orvosi képzettség nélkül kozmetikával foglalkozik, az ellen kuruzslás címén járnak el.

— **Olecs cncor az állami tisztviselőknek.** Beogradból jelentik: A Párisban ülésező jóvátételi bizottság jugoszláv delegációja azt az ajánlatot tette a kormányoknak, hogy a jóvátétel fejében vásároljon cukrot Németországtól és ezt a cukrot beszerzési áron ossza ki az állami tisztviselők között. Az ajánlat tonáról szól.

A kisebbségi védelemről szóló magyar javaslatokat nem tárgyalják Genuában

Génu. A magyar delegációval ma közölték, hogy noha Lloyd George a kisebbségi kérdés felvetése mellett foglalt állást, ezt a kérdést a csehek ellentállása következtében még sem lehet szóvátenni. A magyar delegáció szakértői, akik éppen a kisebbségi

kérdés miatt maradtak még Genuában, erre elhatározták, hogy visszatérnek Budapestre.

A magyar delegáció tagjai közül most már csak gróf Bánffy külügyminiszter és a titkára maradtak Genuában.

Az idegen valuta katasztrófális emelkedése a bécsi tőzsdén

A bécsi tőzsdén kedden katasztrófálisnak mondható árfolyamjegyzések történtek. A dollár 10,000 korona, font sterling 44,300, svájci frank 1965, magyar korona 12,70, cseh korona 191,5 osztrák korona volt. Ezek az árfolyamok nagy riadalmat és valószínűleg pánikot idéztek elő a tőzsdén.

A lisztihivatal, amely a múlt héten már kétszer emelte a liszt árát, kénytelen volt ennek folytán ma ismét

felemelni a kenyérlisztet, úgy, hogy egy kilogramm, ami a múlt hét végén 680 korona volt, ma már 700 koronára kerül. A fehér liszt 800 korona, a kenyér kilója 810 korona, azonban az utóbbi árba még nincsen beleszámítva a mai tőzsdéi események folytán várható emelkedés. Egészen bizonyos, hogy a közelj napokban a kenyér kilója legalább 840 korona lesz.

— **Eltávolítják a hivatalból — ha nem jó kortes.** Debrecenből jelentik: A debreceni lapok élénken tárgyalják Gárdá Dezső máv. debreceni üzletvezetőnek állásától való váratlan felmentését. A felmentés mögött az újságok politikai okokat sejtetnek. Hír szerint Gárdát azért távolította el állásából a kormány, mert az egyik kormánypárti jelöltnek az érdekében nem volt hajlandó agitációt kifejteni.

— **Házasság.** Steiner Béla Oroszlámos és Wottitzki Erzsike Veliki-Kikinda, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A Skopljénél elesett francia katonák hazaszállítása.** Beogradból jelentik: Skopljéből a katonai és polgári hatóságok jelenlétében nagy ünnepek között indították utnak Salonikán át Franciaországba a Skopljé közelében elesett husz francia katona holttestét.

— **Az osztrák legitimisták megünnepelték Zita exkirályné születésnapját.** Bécsből jelentik: A fekete-sárga legitimisták párja vasárnap Zita exkirályné születésnapjának emlékére ünnepélyt rendeztek. A résztvevők Mária Terézia szobrát megkoszorúzták. A szobornál a monarchista vezérek beszédeket akartak tartani, de a rendőrség nem engedélyezte, mire az összegyűlt néhány száz főnyi legitimista elénekelt a Gotterhaltét. A rendőrség néhány embert letartóztatott.

— **Országos mérnökgyűlés.** A mérnökzövetség május 22-én Sarajevóban országos kongresszust tart. A kormány a kongresszus céljaira 40 ezer dinárt szavazott meg.

— **Sombor a bitoljakkal.** A bitolji robbanás alkalmával megkárosultak részére az egész ország területén gyűjtenek. Somborban erre a célra eddig 20,000 dinár gyűlt össze.

(*) **A Talmud Tóra kulturdéltánaja.** A suboticei Talmud Tóra egyesület május 28-án tartja nagy érdeklődéssel várt kulturdéltánját. A huszdnáros jegyek Vig-könyvkereskedésben és Körös Gézánál kaphatók.

(*) **Dr. Munk orvosi rendelője** női és belbeteg részére, Save Tekelje-pút 29. (Rendelés: 8—10 és 2—4ig). — Friedmann-ottások fűdőbuberkulózis és skrofulózis alkalmases esetiben. 3314

— **Rendőri védelem** — a szerelem ellen. A szlovenskoi lapok írják: Ungváron furcsa eset történt egy fiatal emberrel. Szerelmes lett belé az egyik tekintélyes munkácsi familia leánya, aki lépten-nyomon követte és elárasztotta szerelmi valómásokkal. A fiatal ember tudtára adta a leánynak, hogy szó sem lehet a szerelemtől, de a leány nem tárgított. A dolog olyan veszedelmes helyzetet teremtett, hogy a fiatal ember — nem érezvén magát biztonságban — kénytelen volt a rendőrséghez fordulni. Beadványt intézett a rendőrfőkapitánysághoz, amelyben kérte, hogy vegye védelmébe a leány szerelmi üldözése ellen. A szokatlan följelentés — érthető derűtlenséget kelteit az egész városban.

(*) **Állatorvosok, gazdák, sertés-hizlalók és sertésenyésztők figyelme!** A sertés-pestis (sertészsúv) elleni szérumot, melyet Prof. dr. Hutyra módszer szerint kizárólag beföldi, de az ország különböző vidékeiről származó vírus felhasználával termeltünk és előzetesen kipróbáltunk, földmívelésügyi miniszteri engedély alapján a többi állati oltóanyagokkal együtt ezennel foglamba hozzuk. Dajtanak kormegállapítás! Díjmentes felvilágosítás minden szakteredésben! *Patria szérumintézet, Subotica.* Telefon 60. 3321

— **Lepedat és Jóváronóci,** az osztrák sorsjáték suboticei fővárosihoz valasórt sorsjegyek közül május 13-én kisorsolták: **150,000 dinárt** a mai távirati értesítés alapján **46,680; 4000 dinárt** 17719, **2000 dinárt** 73078, **1000 dinárt** 69280, **500 dinárt** 11183, 17626, 31540, 46630, 45033, 58827, 63432, 505, 561, 593, 77009; **240 dinárt** 2225, 247, 250, 5337, 0520, 633, 702, 11126, 142, 12703, 13374, 878, 898, 892, 21806, 816, 826, 23562, 26532, 562, 578, 590, 6025, 31537, 581, 34129, 132, 616, 634, 30309, 505, 837, 101, 106, 116, 161, 37031, 825, 835, 837, 887, 38733, 39575, 40554, 575, 598, 63331, 048, 073, 45028, 48644, 647, 683, 685, 745, 50727, 52037, 53441, 54883, 5618, 503, 774, 87027, 043, 284, 286, 58517, 566, 593, 60933, 62720, 64370, 386, 547, 554, 567, 668, 599, 65416, 443, 66011, 25, 69237, 71507, 532, 540, 569, 73046, 047, 082, 78805, 885, 76511, 524, 77040, 033, 80735, 63405, 406, 419, 453, 85548, 571, 86103, 188, 198, 92423, 483, 809, 93113, 143, 148, 184, 94344, 364, 374.

(*) **Meghívó.** Dr. Alkay J. grandrabbi ur városunkba érkezett. Ezen alkalomból e hó 17-én, szerdán délután 4 órakor értekezletet tartunk a hitközségi tanácsoromban, melyre a hitközségi tagokat tisztelettel meghívjuk az Előjáróság. 3328

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde. Május 16-án. A mai napon az irányzat lanyha volt. Kötés csak buzában, kukoricában és lisztben történt. Bácskai buza költetett 387 dináros árban. Kukoricában történt kötés, bácskai áruban 270 dinárért, kínálta bácskai árut par Subotica 270 dinárért. Lisztben 6—5 zsákkal, ab Bácska kötés 534 25 dinár, főző 465 dinár. Zsírban nem mutatkozott sem kereslet, sem kínálat.

Beograd, május 16. (Zárlat.) Bécs 0,72 $\frac{1}{2}$, Berlin 24, Prága 130, Budapest 9, Milano 360, Páris 515, Bukarest 50.

Zürich, május 16. (Zárlat.) Berlin 185, Newyork 824, London 2634, Páris 479 $\frac{1}{2}$, Milano 272 $\frac{1}{2}$, Prága 1000, Budapest 068, Zagreb 19250 Bécs 005 $\frac{1}{2}$.

Budapest, május 16. (Zárlat.) Dollár 780, Márka 278, Osztrák korona 810, Lei 549, Szokol 1493, Dinár 1106.

(*) **3. kiadott kézikönyv** fotografo-
sa Reményi, Kudaszeva-utca 4. Stá-
barsz helyettesi házi jelmez felvé-
telek. 1442

(*) **Közvetlen nyári halászepek** ré-
szére előző 2 napellenő vasútvány.
Hotel Sloboda portás: Novisad. 3208

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rende-
lője némi betegnek részére. Rendel
dél előtt 7—9-ig. Délután 2-től fél
4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-
metoda-tér 12. I. emelet, Vojnich
Birocska-féle ház.

(*) **Dr. Koch Imre** orvos Szari-
Bečején fogászati rendeléseit dr. Ba-
lassa Pál házánál (Kralj Petra-utca)
megkezdte. Rendel. d. e. 8—12 és d. u.
2—6. 3267

(*) **Műfogakat, fogserokat** és tartós
fogplombokat olcsón készítik, részlet-
fizetésre vidékieknek is. Dr. Blum
László Subotica, Főter. Szegényeknek
ingyen rendelés. **Fajdalom nélkül fog-
húzás.** — Inni-olvasni tudó nőt rende-
lésre azonnal felveszek. 2728

**Saját gyártmányu
kötött női
kabátokat**
kosztümöket, blousokat
és gyermekruhákat
e hó 30-ig
mélyen leszállított áron!

Női kabát	D 225—
Női kabát	" 90—
Gyermekgarmitara	" 280—-ig
Blous (női)	150—
Válkendő	225—-tól

300 dinárig vásárolhat

BECK JENŐ
kötő- és szövőgyári raktárából
Pašičeva utca (Gözfűrdő mellett).

NYILTTÉR.
Felhívás.
Ugyfeleim Roth Ferenc megvette Nagy
Mariskának Jelačićeva-utca 8. szám alatt levő
fényképezési műtermét. Felhívom Nagy Ma-
riskát üzleti hitelezőt, hogy követeléseiket ná-
lam irodámban három nap alatt jelentsék be,
mert különben azokat figyelembe venni nem
fogom.

3312 **Dr. Loránt Zoltán**
ügyvéd.

Pályázati hirdetés.
A suboticiai Tiszti Otthon olvasókörrel
együtt legközelebb megnyílik s az Otthon
tagjai részére nyújtandó élelmezésre hirtől
(vendéglőst) keres.
A feltételek megtekinthetők a hivatalos órák
alatt az I. sz. Tiszai Hadosztály Törzsénél
Suboticián (Senoc-utca).
Írásbeli ajánlatok f. hó 23-ig nyújthatók be.
3308 **A vezetőség.**

**Fényképezési
cikk**
nagy választékban
TENNER OPTIKUS
cégnél
Kr. Aleksandra utca
11. sz. Subotica.

Sentán a Bácsmegyei Napló
részére felvez
hirdetéseket
Molnár Sz. Vinco elárulja

TÁTRAFÜRED
TATRANSKY STARY SMOKOVEC
a Magas Tátra legnagyobb gyógyfürdője.
Intézet. Grandhotel és 15 lakóházban 400
szoba. Elsőrendű konyha. Pensio rendszer.
Kávéház. Diétás plieklis Tátra Szanato-
rium. Hízó és edző kurák. Tüdőbajosok
kizárva. Főorvos dr. Gámuš egy. m. tanár.
Vasutállomás Poprad-Velka.
Leszállított mérsékelt árak.

ESSENCET
tisztaszeszből, főzött 100%
hydratos egészségre jóha-
tású békebeli minőségűt

LEGOLCSÓBBAN
Stark Béla
sentai céggyára
AJÁNL. 3083
Telefon: Senta 105. sz.

**Fő-
molnárt**
ki javításokban és
egyéb malommunká-
ban jártas, keres
„Posavina” máma-
lom „Sisek, Jugosla-
vija. 3322

Violetta Crème
az arcot átvörös teszi, megfolytót eltávolít. Kapható kizárólag:
Lackner Drogeriában
Subotica. Aleksandra utca. — A Hotel Nationalnál szemben

Ízszetellel értesitem a nagyérdemű k-
zönséget, hogy a — **Párbuzamos-uton** a
fűtőházzal szemben
fűszerüzletet nyitottam.
A nagyérdemű közönség szives pártfogá-
sát kérem, olcsó és pontos kiszolgálásról
biztosítom. Tisztelettel
SZÓRÁD LAJOS.

RUFF
féle csokoládébonbonok
utólérhetőek

HIRDETÉSEK
FELVÉTELE
NYÓRSZÉKI BÉKEKÖZLŐI LAPJA
BÉKEKÖZLŐI BIZOMÁNYI KÉPVISELETÉNEK
KÖZZÉTESZÉSÉRE HIRDETÉS VÁLLALAT
SCHMOLKA
HÍRLELTÁRSZÉKTŐL ÉS HIRDETÉS VÁLLALAT
NOVISAD, PUTOŠKA ULICA 24. TEL. 2-70.

**VASALJON
NEUMANN-FÉLE
„VULKÁN”
csomagolt vasalószóval**
Mindenütt kapható,
Lerakat:
Neumann Aladárnál
Subotica (ásidőtem-
plommal szemben)

Meszelőnyeleket
egy öl hosszúságban (két méternek felel
meg), seprőnyeleket félöl hossz és 100
mtrben prima esomémentes fenyőfából
készült gömbölyű állapotban minden
mennyiségben azonnal szállít és ajánlat-
tal szolgál **Spitzer Herman** Sombor,
Floriana-utca br. 3. Telefon 229. szám. 3112

Utlevel vizumokat
külföldi konzulátusoknál napi küldőncjarral a legrovidebb idő alatt meg-
szerez, podgyászbiztosításokat elvállal és utasoknak felvilágosítással szolgál.

J. HANAU
cég utazói osztálya Beograd
Čika Lutubina utca 7.
Telefon 12—82.

Vojvodina főügynökség: Novi-
sádon Rajič és Léderer, Wag-
ner palota.
Ügynökségek: Subotica Szmá-
tana Lajos, Pašičeva u. 2. Tel. 131
és 75 szám.
Sombor: Gerner János, Kralja
Alexandra utca 5.
Zombolija: Transport D. D. Tel. 55.
Vel.-Kikinda: Hirschenhauser I.
Tel. 48. 3261

Vel. Bečkerek: Ipar- és kereskedelmi bank. Tel. 210. Pančevo:
Georg Viličković. Srpska utca 7. Senta: Engel Arnold. Tel. 26.
St. Bečej: Gombos Henrik. Vršac: Ernst Fuchs. Pašičeva trg 4.

BUZIÁSI
természetes
SZÉNSAV
10 kg.-ként 360 koronáért
kapható: 7850
JULIJO BAUER
sörnyervezetkedési Novisad.
Lerakat: Dethácska részre. Senti
ártyalok töltés végeztetőüzem.

PRIMARIUS
KOCSI KENŐCS
a világon
a legjobb és a legolcsóbb
Gyártják
a
„PRIMARIUS”
Első Suboticiai Vegyészeti Iparművek
Subotica
Telefon 885. szám.

**Beogradi
Aszfalt és
Kátrány
Vegyiterm-
kek gyára**
Telefon sz. 806.
Sürgöncim:
GROZIT
BEograd.

GROZIT
KAPUJON ASZFALT
KÉSZÍTÉSÉVEL
KÉSZÍTŐI
BŐRFEDELLEMEZ
ERŐS
TARTOS
VIHARFALLO
CSAN PÉTER FŐMŰVEL
ELKÉSZÍTŐI FÉLÉLŐKÉRTI KÖZÖSSÉG
GYVINTIA-IPAROSAI
ASZFALT ÉS KÁTRÁNY NYELVÉRENYEZŐKÖZSÉG A

Gyártmányai:
Grozit bőrfedellemez,
— aszfaltlemez, —
kátránylemez,
aszfaltzsigetelőlemez
kösszénkátrány, kar-
bolineum, facement,
szurok vaslact, asz-
falt, bitumen stb. 2887
Aszfalt és kátrány-
gyár **BEOGRAD.**
Vuka Karadsitsa 6.

3 teherautó 5 tonnás

„Gräf & Stieft“ gyártmányu teljesen ujonnan kijavítva és felszerelve, ugyanegy 70 H. P. „Märzedeß“ csónakbavaló motor eladó. Megtekinthető: Feleki Jánosnál Novisad. Ustavska ul. (Alkotmány 31) 3178

ÁLLAMI GYÓGYFÜRDŐ

Celje mellett **DOBRNA** (Slovenija)

Természetes 37° C-u széntartalmu hőfürdők. Rendkívüli sikerek:

A déli Alpok legrégebb női gyógyfürdője! Legjobb üdülőhely vérszegénység és lábadozók számára. Hőfürdők, ivó- és légturák! Hegyi klíma, fenyőerdők, pompás parktelepek!

Junius 15-ig nagy ármérséklések! Prospektusokat ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Örletők

**és pékek
figyelmébe!**

A Berger-féle villanymalom azonnal kicseréli az örletőközön-ség gabonáját a legkedvezőbb módzatok mellett a legkittünőbb minőségű liszttel. Sütők és kereskedők liszt-szükségleteiket itt fedezhetik a legkedvezőbb ár és szállítási feltételek mellett. Korpa és tengeridara minden mennyiségben és a legolcsóbb áron kapható. — Telefon 328. szám. — 2765

Egy modern

**családi ház
eladó.**

Azonnal átvehető
I. Paje Kujundžić ulica 60.

Kaphatók nagyban és kicsinyben mindenféle hentesárúk és különféle nyers-husok. Vidéki megrendelések is elfogadhatnak és pontosan eszközöltenek. **Korhecz Gyula** villanyerőre berendezett hentesárugyárában Subotica, Fő-tér (Hitelbank palotában). — — — 1795

Bánát egyik legforgalmasabb községében, ahol vasuti állomás, járásbíróság, telekkönyvi hivatal, főszolgabíróság és adóhivatal van, egy jóforgalmu

kávéház

vendéglővel egybekötve, remek kerthelyiséggel, betegség miatt azonnal eladó. Komoly szándékú vevők személyesen forduljanak felvilágosításért

Kindl F. és Társa

jelzőlóg ügynökségi osztályához Vel. Beckerek, Nemanjine ulica 5. szám. 3176

Bačka

fabrika spirítusa i kvasca Subotica

Pékek kenyérsütők és kereskedőurak figyelmébe!!!

Gyárunk egész Jugoszlavia területére szállít naponta

friss szeszelesztőt
2993 Telefon 875 sz.

FACEMENT, KÁTRÁNY
carbollineum és tetőlemez

sztukkatura-csövek, mész, gipsz, portland- és románcement, tetőcserép, traverzek, betonvas, samott-cserép és liszt. „GRADIVO“ Trgovačko Društvo Zagreb, Bogovičeva ulica 3.

Telefon 5-55. sz. :: Sürgőnyclm: Gradivo

Veszünk

két drb. 800x250 hengerszéket
egy drb. kettős dara és dertetisztítógépet,
egy drb. bjtáratu sikszitát,
egy drb. porszürőtömlőt (Druckfilter),
egy drb. zsákporológépet.

Kulai Gözhengermalom.

EGYETLEN KÉTNYELVŰ IRÓGÉP A VILÁGON
AZ
"ADLER"

CIRIL ÉS LATIN EGY GÉPBE
KÉPVISELET és EGYEDÁRUSÍTÁS
AZ EGÉSZ VAJDASÁG RÉSZÉRE

DEUTSCH IZIDOR
OPTIKUSNÁL
SUBOTICA

Egyben értesitem az összes érdekköröket, hogy írógép-műhelyem részére sikerült megnyerni egy elsőrendű szakértőt, aki bécsi Remington telep művezetője volt.

Minden előforduló írógép-átalakítást és javítást a legmesszebbmenő garanciával vállalom. Vidéki írógépjavítások soronkívül intézettek el. 3223

Amerikai Carbon másolópapír és írógép-szállagok gyári lerakata.

VIGYÁZZON A SZEMÉRE!

A legújabb „ZEISS PUNKTAL“ valamint minden más rendszerű szemüveget legprecízebben megkapja, orvosi rendelésre is **Deutsch Izidor Subotica legrégebb optikus cégnél**

ahol alapos és szakosított kiszolgálásban részesül, ezen körülmény szemüveg vásárlásánál fontos — szemüveg javítások motorikus üzeme berendezett műhelyekben pontosan és gyorsan elintéztetnek. Állami és városi tisztviselőknél 10 százalékos engedmény. ORVOSI MŰZEREK, BETEGÁPOLÁSI CIKKEK E KÖTSEKÉREK GYÁRI LERAKATA. (a)

Kovinska Banka

jót hevezett és nagyforgalmu

faosztályához

Keres a ruha- és keményfa szakmában teljesen jártas kereskedőimleg képzett

vezetőtisztviselőt.

Csak elsőrangú erőre reflektálunk. Magyar, német és lehetőleg a szerb nyelv ismerete kívánatos. Az állás azonnal elfogadható. Az ajánlatban kérjük a pontos ételleírást a referenciákat és fizetési igényeket közölni. Az állás nyugdíjképes. Kovini Bank R. T.

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA 000000 TELEFON 190.

Iroda: Városl bérpalota. Költőgyár: Sental-put. Alapítva 1902. 00000 Táviratcím: Kenderipar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokrócokat, tűzoltó és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, toli, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket juttából és lenből, mindenemű házivásznak. Zsineg, kötél és hevederek. 712

Asztalosmesterek

és gyárosok figyelmébe!

Minden mennyiségű **BLINDFURNIERT** szállíthatok azonnal kisebb vagy nagyobb mennyiségben 3 és 2 m/m vastagságban 100—105, 105—135, 185—55 és 165—65 centiméter méretben, avagy a feladandó méretek szerint. Ajánlatl szolgál **SPITZER HERMAN SOMEOR** Floriánova ulica 3. — Telefon 229. sz.

Eladó egy 330. számu

Kornvall kazán,

melynek hossza 418 cm., átmérője 140 cm. A kazánlemez vastagsága 13 és 15 m/m. Ugy a kazán, valamint a hozzátartozó 2 drb. biztosító szelep, 1 Manntochfedő, fűtő és léghuzam ajtó és egyéb hozzátartozó részek teljesen kifogástalan jó állapotban azonnal átvehetők. — Érdeklődők forduljanak az orvosi malom kirendeltségéhez **Krausz Testvérek és Glesz** címre Debelijačara.

KORZÓ MOZI

Amerikalegnépszerűbb moziszínésze

EDDIE POLO

szenzációs filmje a

PUSZTÁK TÖRVÉNYE

nagy cow-boy dráma 4 részben 32 fölvonásban.

I. rész: **AZ ÖKÖLJOG FÖLDJÉN**

május 18-21, csütörtöktől—vasárnapig.

Korzó Mozi

Május hó 15-17-ig, hétfőtől—szerdáig

A kis mama

Vigjáték 5 fölvonásban Főszereplő: **Várkonyi Mihály és Éva May.**

Apróhirdetések

Telefonos újság hirdetései egyenként felvilágosítást. Apróhirdetés egy sor 2 K, vastagbetűs és címszó létszáron számít. Legkelebb apróhirdetés ára 20 K. Apróhirdetéseket felvesz: Subotica kiadóhivatal, Alexandra-utca, Lebach-ház és Schlanger hírlap-száda a vasúti park mellett. Vidéken valamennyi bérelésintésk. Előfizetési díj: havonként 39 din., negyedévesre 90 d

Lifka Mozi

Május 15-17-ig, hétfőtől—szerdáig

Láthatatlan hatalom

Kalanddráma 6 felvonásban. Főszereplő: **Harry Hill.**

FAVILLÁKAT

Szlavoniai bükkfából készült feirkott ajánl nagyban **ADOLF REICHSMANN, OSIJEK** Telefon 575. sz. Sürgőncim: Reichsmann.

Arverési hirdetés.

A Halbrohr János-féle alapítvány gondnoksága folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor a Reiter-téle bankház irodájában (Paja Kulundžić-utca) megtartandó árverésen bérbeadja a subotici 1240. számú betétben foglalt Ludason fekvő tizenkét hold 800 öl területű ingatlanát az 1922/23-i gazdasági évrre.

A közelebbi feltételek a Reiter-féle bankházban tudhatók meg. 3502

Szorgalmas főmolnár

többévi gyakorlatiattal magas és alacsonyórleltű malomba azonnali belépésre kerestetik. Eddigi működését és a fizetési igényeket feltüntető ajánlatokat „Főmolnár” jellegű kiadóhivatal továbbít.

3 szép birtok eladó:

a 142-136-150-97-és 42 hold. — Bővebb felvilágosítást ad Juliana Kramer Osijek, I. Kapucinska ul. 10. — Telefon 648. 3330

Kötődék és

viszonteladók

figyelmébe!

Ajnljuk saját gyártmányu gyapjufeldolgozókat rendelésre. Minden finomságot készítenk és Vainra gyapjút feldolgozunk. Ugyanott egy 6 HP. gőzlokomobil eladó.

Sentai Gyapjufeldolgozó Iparvállalat Senta

Gyári telefon 114. — Városi telefon 74.

LEVELEZÉS

„Bizalom” jellegű levelet ment Szentára. 3520

FOGLALKOZÁS

Szakácsné, aki kitűnően főz legkesőbb 26-ára a palliçi munkásszannatóriumba főzetéssel keresetlik. Jelentkezni az igazgatóságnál bármikor lehet.

Varróné, aki ügyesen varr felsőruhát és fehérneműt, ajánlkozik házakhoz. Cim: Paja Kulundžićeva u. 40.

Eladó 25 mm tisztázásiradékból főzött mosászap-pann kisebb tételekben is. Müller Ferenc Kovin. 3292

Magnetis a legjobb fémhőpótló. — Kapható illés gyógytárban főposta atellenében.

8 HP Ruszton gyártmányu teljesen iokarban levő lokomobil, új tüzskérrényel ellátva sürgősen eladó. — Érdeklődni lehet Szabados Miksa keményítőgyár Subotica, Gyermekmenhelyel szemben. 3316

Eladó 6 méter hosszú kucorizagoré mely az összes teljesen újonnan épült. Cim 1, Ceska ul. 2. 3277

Vajjon?

miért okoz gondot minden kereskedőnek a Dedy angol minőségű krém beszerzése?

Depot:

Első Jugoszláviát Vegyészeti Gyár Novisad.

Keresünk mielőbbi beépésre feltétlen megbízható perfeit szerb-német-magyar irodai munkaerőt némi gyakorlatiattal iparvállalat részére. Ajánlatokat „Bizalmi állás” jellegű kiadóhivatalba kérünk. 3298

VÉTEL-ELADÁS

8 HP Hoffner lánco eredeti gyári magántárol garnitúra 1912-beli kiadás. 8 HP Kavarić lánco eredeti gyári magántárol kazán Máv. golyós cséplővel. — Varga Jozsef Subotica, Segedinska-put 61. szam.

18 lánco Jeleblai föld 3 épülettel határon innen eladó. Bővebbet dr. Dimitrićević Drága ügyvédi irodájában, Alexandrova ul. 9. 3250

Märtschostrauer kővácscsén, boszniai kőszén, (tűfia nagyban és kicsinyben, valamint hatabrincso szírnak való hordók jutányos áruak kaphatók. Jovan Sijacić. Telefon 839. 1274

Eladó vasárüzlet berendezéssel és áruval Subotica, Jelašićeva-ut. 10. 3296

KÜLÖNFÉLE

Géptulajdonosok figyelmébe! Kazánrepedés és horpadások (platon) egyengetését, tűzcsővek toldását felelősség mellett a legjutányosabban eszközöl. Üveges Antal gépkovács, Topola. 3297

Örökbeadnám 1 1/2 éves egészséges — fiúgyermekmet. Cim Narodna-ut. 24. 3318

Palléon kiadó egy szobakonyha, verenda bútorozva, világos megálló mellett az Ulrich-villában. 3319

Butorozott szoba-konyha használattal június 1-ére kiadó. Cim a kiadóban.

Bélyegzőket egy gumiból mint rezből a legszébb kivitelben és a legolcsóbb árak mellett készít Miladjev Száva Sombor 2510

SZÉKELY A.

férfiszabó üzletében (Halpiac) készülnek a legelegánsabb férfi és gyermekruhák mérték után a legolcsóbb áron.

Ne ringassa magát

abban az illúzióban, hogy hirdetés mindig eredménnyel jár. Csak a Bácsmegyei Napló hirdetései eredményesek, mert ezt olvassák legtöbben.

órás-, ékszer- és látszer

Egy 15 év óta tenálló üzlet teljes berendezéssel és áruval azonnal eladó. Bővebbet: Kopeczky Nándor Palánka (Bačka).

reggelig nyitva.

Elsőrangú meleg és hideg konyha, kitűnő borok és jó cigányzene. — Családok részére külön terem. Szolid árak és elsőrendű kiszolgálás biztossá teszi, melynek reményében a nagyérdemű közönség szíves partfogását kéri a **VENDEGLŐS.**

GOLDNER TESTVÉREK JÉGSZEKRÉNYGYÁRÁTÓL SUBOTICA.

TELEFON 134.

TELEFON 134.

Készítünk és a legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászdai és éttermi berendezéseket, jég szekrényeket, sörkímérő készülékeket, az azokhoz szükséges alkatrészeket, részecskéket, különböző levegőszivattyukat, autogénnel hegesztett levegőkazánokat és cincsőveket, gyárak és malmoknak rézöntvényeket.